

Hodnocení a návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu Bílé Karpaty

Bc. Petr Zikán

Diplomová práce
2022

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Petr Zikán
Osobní číslo:	M190194
Studijní program:	N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor:	Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia:	Kombinovaná
Téma práce:	Hodnocení a návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti Mikroregionu Bílé Karpaty

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

Charakterizujte základní teoretická východiska problematiky regionální konkurenceschopnosti.

Představte nástroje podpory rozvoje konkurenceschopnosti v návaznosti na regionální politiku EU a ČR.

II. Praktická část

Zhodnoťte současný stav podpory rozvoje konkurenceschopnosti v mikroregionu.

Představte hlavní výzvy a budoucí možnosti podpory rozvoje konkurenceschopnosti v mikroregionu.

Vypracujte návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti mikroregionu.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BLÁŠKO, Michal. *Role komunitních plánů v rozvoji regionů v evropském kontextu*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, 2017, 114 s. ISBN 978-80-7510-255-3.
- HUGGINS, Robert. *The global competitiveness of regions*. Abingdon, Oxon: Routledge, 2014, 243 s. *Regions and cities*. ISBN 978-04-1585-943-1.
- HUGGINS, Robert a Piers THOMPSON, ed. *Handbook of regions and competitiveness: contemporary theories and perspectives on economic development*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2017, 582 s. ISBN 978-17-8347-500-1.
- KRAFTOVÁ, Ivana, Martin MAŠTÁLKA, Zdeněk MATĚJKA, Ondřej SVOBODA a Pavel ZDRAŽIL. *Bezpečný rozvoj regionu: základní koncept*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.
- PAVLÍK, Marek. *Regiony budoucnosti: spolupráce, bezpečí, efektivita: inspirace pro rozvoj měst a regionů s příklady dobré praxe*. Praha: Grada, 2020, 221 s. ISBN 978-80-271-1310-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **11. února 2022**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. dubna 2022**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 11. února 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

Jméno a příjmení: Bc. Petr Zikán

.....

podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předložená diplomová práce pojednává o podpoře konkurenceschopnosti ve vybraném mikroregionu Bílé Karpaty. Práce se člení na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části se práce zabývá pojmem konkurenceschopnost, regionální politikou, regionálním, lokálním rozvojem a nástroji, které lze využít k podpoře regionální konkurenceschopnosti. Praktická část práce se zabývá charakteristikou vybraného mikroregionu, hodnocením podpory konkurenceschopnosti v tomto vybraném mikroregionu a návrhem podpory konkurenceschopnosti ve vybraném mikroregionu.

Klíčová slova: konkurenceschopnost, regionální politika, regionální rozvoj, mikroregion

ABSTRACT

The submitted diploma thesis deals with the support of competitiveness in the selected micro-region of the White Carpathians. The work is divided into a theoretical part and a practical part. The theoretical part deals with the concept of competitiveness, regional policy, regional, local development and tools that can be used to support regional competitiveness. The practical part of the thesis deals with the characteristics of the selected micro-region, the evaluation of the support of competitiveness in this selected micro-region and the proposal of the support of competitiveness in the selected micro-region.

Keywords: competitiveness, regional policy, regional development, micro-region

Děkuji Ing. Lukáši Dankovi, Ph. D. za ochotu, vstřícnost a věnovaný čas, vedení, rady a připomínky při zpracování mé diplomové práce.

Děkuji respondentům za poskytnuté informace, trpělivost a věnovaný čas.

Mé díky náleží i všem vyučujícím, kolegům a rodině za podporu ve studiu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH VÝCHODISEK PROBLEMATIKY KONKURENCESCHOPNOSTI	13
1.1 DEFINICE KONKURENCESCHOPNOSTI.....	13
1.2 INDIKÁTORY REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI	14
1.2.1 Indikátory regionální ekonomické výkonnosti.....	14
1.2.2 Indikátory regionální inovační výkonnosti	14
1.2.3 Indikátory regionální kvality života	15
1.3 FAKTORY REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI	15
1.3.1 Faktory univerzální	16
1.3.2 Faktory specifické	16
1.4 INDEX REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI (RCI)	16
1.5 SHRNUÍ.....	18
2 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI V NÁVAZNOSTI NA REGIONÁLNÍ POLITIKU	19
2.1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	19
2.1.1 Regionální politika Evropské unie	19
2.1.2 Regionální politika České republiky	20
2.1.3 Tendence regionální politiky.....	20
2.2 REGIONÁLNÍ ROZVOJ	21
2.2.1 Teorie regionálního rozvoje	22
2.2.2 Úrovně regionálního rozvoje.....	23
2.2.3 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.....	23
2.3 MÍSTNÍ ROZVOJ	24
2.3.1 Komunitní plánování.....	25
2.3.2 Metoda LEADER.....	26
2.3.3 Metoda CLLD	26
2.4 NÁSTROJE PODPORY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	27
2.4.1 Evropské nástroje	27
2.4.2 Národní nástroje	29
2.4.3 Integrované nástroje	31
2.5 SHRNUÍ.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
3 MIKROREGION BÍLÉ KARPATY	34
3.1 MIKROREGION BÍLÉ KARPATY	34

3.1.1	Geografický aspekt.....	36
3.1.2	Demografický aspekt	37
3.1.3	Socioekonomický aspekt.....	39
3.1.4	Sociokulturní aspekt.....	44
3.2	MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY	46
3.2.1	MAS Bojkovska, z. s.....	46
3.2.2	MAS Východní Slovácko, z. s.	48
3.3	MIKROPROJEKT BÍLÉ KARPATY - JAVORINA	50
4	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI V MIKROREGIONU	52
4.1	SOUČASNÝ STAV PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI.....	52
4.2	SROVNÁNÍ OBCÍ V MIKROREGIONU Z HLEDISKA PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI.....	54
5	HLAVNÍ VÝZVY A MOŽNOSTI PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI V MIKROREGIONU	56
5.1	HLAVNÍ VÝZVY PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI.....	56
5.2	MOŽNOSTI PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI	57
5.3	SHRNUTÍ HLAVNÍCH VÝZEV A MOŽNOSTÍ.....	57
6	POZOROVÁNÍ A ROZHOVORY	58
6.1	POZOROVÁNÍ.....	58
6.1.1	Metoda pozorování.....	58
6.1.2	Vyhodnocení pozorování	58
6.2	ROZHOVORY	58
6.2.1	Metoda rozhovorů	58
6.2.2	Realizace rozhovorů.....	58
6.2.3	Vyhodnocení rozhovorů.....	59
7	NÁVRH PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI.....	61
7.1	CHARAKTERISTIKA NÁVRHU	61
7.2	CÍL NÁVRHU	61
7.3	CÍLOVÉ SKUPINY NÁVRHU	61
7.4	ANALÝZA NÁVRHU.....	62
7.4.1	Časová analýza.....	62
7.4.2	Personální analýza.....	62
7.4.3	Financování návrhu.....	62
7.4.4	Riziková analýza	63
7.5	SHRNUTÍ NÁVRHU	63
	ZÁVĚR	65
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	66
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	72

SEZNAM OBRÁZKŮ	73
SEZNAM TABULEK.....	74

ÚVOD

Diplomová práce se věnuje tématu podpory konkurenceschopnosti. **Konkurenceschopnost** jako pojem a teoretický termín je velmi těžké uchopit, jasné, stručné a plně srozumitelné vyjasnění tohoto pojmu je vcelku nemožné, neboť je podmínkou zohlednit veškerá hlediska a východiska vstupující do hry. V teoretické části této diplomové práce je předkládána snaha o objasnění termínu **konkurenceschopnost** a v souvislosti s regionálními atributy přiblížit pojetí tohoto pojmu. Indikátory a faktory vymezující a ovlivňující **konkurenceschopnost**, index, který napomáhá ke srovnávání **konkurenceschopnosti**, jak lze poznat z pokračování teoretické části. Následná část teorie skýtá oblast, která se věnuje nástrojům podpory **konkurenceschopnosti**, které jsou důležitou součástí, neboť jejich prostřednictvím lze získat zdroje a prostředky na splnění našich cílů a realizovat je.

Praktická část se věnuje charakteristice vybraného mikroregionu a zahrnuje návrh na podporu **konkurenceschopnosti**.

Konkurenceschopnost se jeví v kontextu doby jako zbraň vůči zaostalosti, nezaměstnanosti a nízké úrovni kvality života. Česká republika, ač soužena historickými zvraty a totalitními režimy, má ve svém lidu sílu, která má znalosti a schopnosti si vydobýt místo na slunci a přinést všem na této planetě příspěvky ku lepšímu životu a jasnější budoucnosti. O to důležitěji se jeví podnitit neustálé zvyšování konkurenceschopnosti nejen České republiky, ale i konkrétně Zlínského kraje, jehož součástí je i vybraný mikroregion Bílé Karpaty. Disparity zmíněného mikroregionu souvisí s jeho geografickým umístěním na hranici republiky, a i v rámci kraje. Tato dvojité periferie historicky trpí sociálně i ekonomicky po staletí. Dosah pro nájezdníky z cizích zemí od nepaměti přinášel zdejším obyvatelům příkoří, ztrátu domovů i života. V dnešních dobách trpí tento kraj odlivem lidí v produktivním věku a stále se zvyšujícím věkovým průměrem obyvatelstva, což jsou rány osudu, na které je lékem možná právě **konkurenceschopnost**.

Vybraný mikroregion Bílé Karpaty je místem nádherným, kde žijí lidé pohostinní, kteří jsou ochotni pomoci každému v nesnázích. Mikroregion Bílé Karpaty má slogan na svých webových stránkách, který tento kraj vystihuje: „*Za vůní sněženek a slivovice.*“

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Tato diplomová práce má za **cíl** navrhnout možnost podpory konkurenceschopnosti ve vybraném mikroregionu, konkrétně byl vybrán mikroregion Bílé Karpaty. Pro návrh je vždy nutné komplexně analyzovat současný stav a identifikovat problémy, bariéry a možnosti mikroregionu. Získané poznatky z předchozího kroku lze využít ke stanovení hlavních výzev a možností podpory konkurenceschopnosti. Následně je třeba definovat konkrétní návrh podpory konkurenceschopnosti a vymezit možnou cestu realizace návrhu.

Metody, které budou užity v této diplomové práci k naplnění vytčeného cíle lze rozčlenit do etap. První etapou je vymezení teoretických východisek a pojmů, které souvisí s řešenou problematikou. V první etapě budou využity metody rešerše a analýza strategických dokumentů. Druhou etapou je charakteristika vybraného regionu. Ve druhé etapě budou využity metoda analýzy současného stavu a charakterizování z vybraných aspektů. Třetí etapou je samotný návrh, s ním související kroky a jeho vyhodnocení. Ve třetí etapě budou využity metody polostrukturovaného rozhovoru a pozorování i obsahová analýza strategických dokumentů mikroregionu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA ZÁKLADNÍCH VÝCHODISEK PROBLEMATIKY KONKURENCESCHOPNOSTI

Konkurenceschopnost v obecné rovině významu tohoto pojmu chápeme jako výhodu oproti ostatním subjektům v konkurenčním prostředí, v uvedeném smyslu se může jednat obecně o prostředí biotopu, sportu či ekonomického odvětví. **Konkurenceschopnost** definována ve výše uvedené obecné rovině má mít výhled do budoucna. V horizontu této budoucnosti lze sledovat perspektivní růst a schopnost stále odolávat.

1.1 Definice konkurenceschopnosti

Uchopit pojem **konkurenceschopnosti** je značně náročné, neboť intence, transcendence, interdisciplinarita, multidisciplinarita a transdisciplinarita tohoto termínu brání jasné, stručné a zřejmé definici.

Vývoj definování **konkurenceschopnosti** lze i vyzorovat na níže uvedených citacích definice konkurenceschopnosti OECD z roku 1995 a posun definice konkurenceschopnosti OECD z roku 2013:

OECD definuje v roce 1995 **konkurenceschopnost** takto: „*Konkurenceschopnost vyjadřuje schopnost společnosti, odvětví, regionů, národů a národních celků generovat relativně vysoké úrovně jak příjmů z výrobních faktorů, tak jejich využití na udržitelné úrovni za současného vystavení mezinárodní konkurenci.*“ (OECD, ©1995)

OECD definuje v roce 2013 **konkurenceschopnost** takto: „*Konkurenceschopnost vyjadřuje schopnost země či regionů splnit pro své občany cíle přesahující HDP, dnes i zítra.*“ (OECD, ©2013)

OECD definuje **konkurenceschopnost** jako schopnost produkovat zboží a služby, které se osvědčují na volném trhu v mezinárodní konkurenci, a také současně mít schopnost zachovávat nebo zvyšovat reálný HDP. (Mejstřík, 2011, s. 23)

Melecký uvádí v rámci mikroekonomického pohledu, že lze **konkurenceschopnost** ztotožnit i s flexibilitou, patřičně skloubenou s výkonností firmy na trhu, z čehož vyvozuje, že vyšší flexibilita ekonomického subjektu vede k příznivějším úspěchům na poli konkurenceschopnosti. (Melecký, Staníčková 2015, s. 119)

Výše uvedená definice poukazuje na substituci pojmu **konkurenceschopnosti** jinými pojmy, a to produktivitou, flexibilitou či růstem z hlediska ekonomického, a lze je spíše

aplikovat na případy v soukromém sektoru, avšak v této práci se chápe konkurenceschopnost ve významu regionální konkurenceschopnosti, kde výše uvedené vymezení je dáno i z pohledu obecného veřejného blaha společnosti a regionu, tedy s přihlédnutím ke kvalitě života obyvatel a v daném limitovaném prostoru. Z tohoto pohledu je definice **regionální konkurenceschopnosti** eklektickou kompilací.

Jedna z mnoha definicí **regionální konkurenceschopnosti** uvádí, že jde o schopnost regionů čelících mezinárodní konkurenci vytvářet relativně vysoké úrovně příjmů a zaměstnanosti. (Evropská komise, ©2004)

Po letech se tato definice upravila a definuje **regionální konkurenceschopnost** jako schopnost nabízet a poskytovat firmám i obyvatelům atraktivní a udržitelné prostředí pro život i práci. (Evropská komise, ©2021)

1.2 Indikátory regionální konkurenceschopnosti

Indikovat regionální konkurenceschopnost nelze jednoduchým a prostým indikátorem. **Indikátorů regionální konkurenceschopnosti** je více druhů z mnoha odvětví. Obecně je lze rozdělit do tří základních skupin, a to do skupiny indikátorů ekonomické výkonnosti, skupiny indikátorů inovační výkonnosti a skupiny indikátorů kvality života.

1.2.1 Indikátory regionální ekonomické výkonnosti

Do této skupiny řadíme statistické indikátory s aspektem ekonomické výkonnosti:

- vývoj a struktura regionálního HDP (reálný vývoj HDP ve stálých cenách v %);
- regionální HDP na obyvatele (pře počítán na standard kupní síly PPS);
- produktivita práce (HDP na 1 zaměstnanou osobu);
- čistý disponibilní důchod domácností;
- tvorba hrubého fixního kapitálu (v % HDP);
- podíl nezaměstnaných osob (v %);
- podíl dlouhodobě nezaměstnaných (v %).

(Kolektiv CES VŠEM, 2015, s.79)

1.2.2 Indikátory regionální inovační výkonnosti

Do této skupiny řadíme statistické indikátory s aspektem inovační výkonnosti:

- stav přímých zahraničních investic (v % HDP);
- technologicky náročná odvětví (v % HDP);
- výdaje na výzkum a vývoj (v % HDP);
- podíl zaměstnanců ve výzkumu a vývoji (v % zaměstnaných osob);
- podíl zaměstnaných s vysokoškolským diplomem (v % zaměstnaných osob);
- podíl zaměstnaných podle nejvyšší klasifikace zaměstnání (v %);
- podíl podnikatelů (v % zaměstnaných osob);
- podíl zaměstnaných žen (v % zaměstnaných osob).

(Kolektiv CES VŠEM, 2015, s.79)

1.2.3 Indikátory regionální kvality života

Do této skupiny řadíme statistické indikátory s aspektem kvality života:

- přírůstek obyvatelstva stěhováním (v % celkové populace);
- podíl cizinců (v % na obyvatelstvu);
- počet lékařů (na 1000 obyvatel);
- průměrné procento pracovní neschopnosti (z fondu kalendářních dnů);
- počet obyvatel ve věku 65 let a více (v % celkové populace);
- kriminalita (počet zjištěných trestných činů na 1000 obyvatel);
- investice do ochrany životního prostředí (v % HDP);
- měrné emise oxidu siřičitého (v t/km²).

(Kolektiv CES VŠEM, 2015, s.79,80)

1.3 Faktory regionální konkurenceschopnosti

Faktory regionální konkurenceschopnosti ovlivňují možnosti regionální konkurenceschopnosti a předurčují konkrétní regiony k snadněji dosažitelným metám. Faktory regionální konkurenceschopnosti lze rozdělit do dvou základních skupin, a to všeobecně platné a uplatnitelné se uvádějí jako skupina univerzálních faktorů a jako specifické faktory se uvádějí ty, které jsou v závislosti na osobitých podmínkách konkrétních

regionů, kam lze počítat například přijatelné podnebí či surovinová základna nerostného bohatství. (Wokoun, 2012, s. 99)

1.3.1 Faktory univerzální

- význam regionálního a rozhodovacího centra v ekonomice;
- dopravní napojení regionu;
- úroveň vědy, výzkumu a inovací v regionu;
- adaptabilní a kvalifikovaná pracovní síla;
- institucionální prostředí pro rozvoj podnikání a diverzifikace ekonomické struktury.

(Wokoun, 2012, s. 99-103)

1.3.2 Faktory specifické

- potenciál pro rozvoj cestovního ruchu;
- surovinové zdroje;
- technická infrastruktura a specifické podmínky kvality životního prostředí.

(Wokoun, 2012, s. 103-106)

1.4 Index regionální konkurenceschopnosti (RCI)

Index regionální konkurenceschopnosti (Regional Competitiveness Index) je relevantní nástroj na úrovni EU, který má vypovídající hodnotu o úrovni regionální konkurenceschopnosti a slouží i ke srovnávání stavu konkurenceschopnosti jednotlivých NUTS 2. (Melecký, Staničková, 2015, s. 106)

Index regionální konkurenceschopnosti (RCI) měří hlavní faktory konkurenceschopnosti v posledních deseti letech pro všechny regiony na úrovni NUTS-2 v celé Evropské unii. Index měří s více než 70 srovnatelnými ukazateli schopnost regionu nabídnout atraktivní a udržitelné prostředí pro firmy a obyvatele, aby mohli kvalitně žít a pracovat. (Evropská komise, © 2021)

Index regionální konkurenceschopnosti od roku 2010 umožňuje hodnotit rozvoj jednotlivého regionu a srovnávat jednotlivé regiony v tomto ohledu. Index je každé tři roky aktualizován a zveřejněn. Aktuální index regionální konkurenceschopnosti je z roku 2019 a předkládá data z 268 regionů na úrovni NUTS-2 ve 28 státech, zahrnuje 74 sledovaných

ukazatelů a dle stále používané metodiky jsou ukazatele soustředěny do 11 seskupení s akcentem na sledování produktivity a podstatné ukazatele pro regionální rozvoj z dlouhodobého hlediska. Výše uvedené seskupení jsou děleny do tří dílčích indexů:

- základní subindex (instituce, makroekonomická stabilita, zdravotnictví, infrastruktura a základní vzdělávání);
- subindex efektivity (vysokoškolské vzdělávání a celoživotní učení, efektivita trhu práce, velikost trhu);
- subindex inovací (technologická připravenost, obchodní propracovanost a inovace).

(Evropská komise, ©2021)

Index regionální konkurenceschopnosti umožňuje sledovat a srovnávat data všech regionů Evropské unie. Forma výstupu z území nižšího řádu než je území státu, přináší výstižnější souhrn dat a skýtá možnost rychlejší reakce pro zlepšení stavu. Regionální konkurenceschopnost potřebuje k úspěšnému plnění cílů součinnost mnoha účastníků a načasování prováděných opatření, díky indexu regionální konkurenceschopnosti a analýze výstupních dat lze klást důraz na silné a slabé stránky konkrétního regionu a porovnat s jinými regiony a později učinit vhodná opatření. (Evropská komise, ©2021)

Níže uvedená tabulka zpracovaná dle údajů získaných z indexu regionální konkurenceschopnosti pro rok 2019 představuje údaje pro celou Českou republiku.

Tabulka 1 Hodnoty RCI pro NUTS CZ

členský stát EU	NUTS kód 2016	RCI z-score za rok	hodnota	2019 : 2016	2016 : 2013	2013 : 2010
Czechia	CZ	2019	0.01	0.168035997431057	0.077048447	-0.011490827
Czechia	CZ	2016	-0.16	0.168035997431057	0.077048447	-0.011490827
Czechia	CZ	2013	-0.23	0.168035997431057	0.077048447	-0.011490827
Czechia	CZ	2010	-0.22	0.168035997431057	0.077048447	-0.011490827

(Zdroj: Evropská komise, RCI 2019, vlastní zpracování)

Níže uvedená tabulka zpracovaná dle údajů získaných z indexu regionální konkurenceschopnosti pro rok 2019 představuje údaje pro NUTS CZ07-Střední Morava, což je region zahrnující Zlínský a Olomoucký kraj.

Tabulka 2 Hodnoty RCI pro NUTS CZ07

členský stát EU	NUTS kód 2016	RCI z-score za rok	hodnota	2019 : 2016	2016 : 2013	2013 : 2010
Czechia	CZ07	2019	-0.14	0.159782687831504	0.145363893	-0.037976765
Czechia	CZ07	2016	-0.3	0.159782687831504	0.145363893	-0.037976765
Czechia	CZ07	2013	-0.44	0.159782687831504	0.145363893	-0.037976765
Czechia	CZ07	2010	-0.41	0.159782687831504	0.145363893	-0.037976765

(Zdroj: Evropská komise, RCI 2019, vlastní zpracování)

1.5 Shrnutí

V první kapitole teoretické části jsme se zabývali konkurenceschopností. Pojem konkurenceschopnost jsme se snažili definovat, a to obecně i z pohledu regionální konkurenceschopnosti. V následné části kapitoly jsme seznámili čtenáře s indikátory, které indikují regionální konkurenceschopnost, v tomto se stále častěji uplatňují indikátory sledující kvalitu života na úkor ekonomických indikátorů. Poté následovala část o faktorech, které ovlivňují regionální konkurenceschopnost i zde se stále častěji vyskytují sociální faktory a je jim věnována vyšší míra důležitosti. V závěru kapitoly jsme seznámili čtenáře s indexem regionální konkurenceschopnosti, jeho obsahem, jeho složením a jeho užitím při sledování a porovnávání regionální konkurenceschopnosti v Evropské unii, a také i zde je viditelný posun od původních nekompromisních ekonomických ukazatelů k socioekonomickým až sociálním ukazatelům a požadavky na zachování přírody a technologií k přírodě šetrným až přátelským, které získávají váhu i ze strany Evropské unie. Jak uvádí Aiginger, definují konkurenceschopnost hybné síly, kterými jsou inovace, vzdělávání, instituce, sociální kapitál a ekologické ambice. (Huggins a Thompson, 2017, s. 158)

2 NÁSTROJE PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI V NÁVAZNOSTI NA REGIONÁLNÍ POLITIKU

Nástroje regionální konkurenceschopnosti úzce navazují na regionální politiku naší republiky i celé Evropské unie a snahu prostřednictvím regionálního rozvoje budovat základy pro všeobecný rozvoj společnosti. Kontinuita tohoto vztahu je zřejmá a vyplývá ze souvislostí a z logiky věci, že pokud se rozvíjí regiony, tak se rozvíjí celý stát.

2.1 Regionální politika

Regionální politika má mnoho definic, avšak univerzálně akceptovatelnou ze strany odborné veřejnosti nemá žádnou. Důvodem této názorové nejednotnosti a pestrosti jsou široký záběr pojetí regionální politiky zasahující z hospodářských oblastí až do oblastí sociálních či enviromentálních a rozhodovací definitivum, které nezohledňuje jeden cíl, avšak souhrn různých cílů v prospěch regionu. (Wokoun, 2011, s. 93)

Regionální politiku lze definovat například jako komplexní kolekci kompetentních intencí, akceptovatelných opatření a dostupných prostředků k uskutečnění řešení regionálních disparit, a to ve všech strategických oblastech.

Regionální politika ve své podstatě tvaruje snahu společnosti o změnu k lepšímu a napravení regionálních disparit, přičemž disparity v socioekonomických oblastech nelze považovat za jediné příčiny vzniku této politiky. (Blažek, 2011, s. 18)

Regionální politika jako součást státní politiky má i své motivy. Motivů uplatňovat principy regionální politiky mohou být různorodé a ovlivněné rozdílnými důvody. Motivů mohou být politické, ekonomické, sociální či enviromentální. (Wokoun, 2011, s. 96)

2.1.1 Regionální politika Evropské unie

Regionální politika Evropské unie determinuje orientaci v této oblasti pro všechny členské státy. V základním právním dokumentu Evropské unie, ve Smlouvě o fungování Evropské unie se v článcích číslo 174 až 178, které spadají pod Hlavu XVIII: Hospodářská, sociální a územní soudržnost si klade tento dokument za cíl zaměřit se na snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a na snížení zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů. Zvláštní pozornost se zaměřuje na venkovské oblasti, oblastem postižených průmyslovými proměnami a trvale znevýhodněným oblastem přírodními či demografickými podmínkami.

Členské státy mají v souladu s výše uvedenými ustanoveními přizpůsobit svou hospodářskou politiku uvedeným cílům. (SFEU, ©2021)

Prostředky čerpané ze strukturálních fondů jsou hlavním nástrojem k dosažení uvedených cílů v oblasti hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Regionální politika Evropské unie je hlavní investiční politikou Evropské unie a podpora vytváření pracovních míst, konkurenceschopnosti podniků, udržitelného rozvoje, hospodářského růstu a zvyšování kvality života všech obyvatel Evropské unie jsou hlavní cíle této politiky. V programovém období 2014-2020 byla podpora vyčleněna, a to prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Kohezního fondu a Evropského sociálního fondu, ve výši 355,1 miliardy Euro, což činilo téměř třetinu celkového rozpočtu. (Evropská komise, © 2021)

2.1.2 Regionální politika České republiky

Regionální politika České republiky vychází z regionální politiky Evropské unie. Vazby regionálního rozvoje České republiky a Evropské unie jsou založeny na základě primárních právních dokumentů Evropské unie, které jsou prakticky uplatňovány v národních právních dokumentech. Odpovědnost za řešení problematiky související s regionálním rozvojem je v gesci Ministerstva pro místní rozvoj České republiky.

Subjekty **regionální politiky** v České republice jsou:

- Parlament České republiky
- Vláda a ústřední orgány státní správy
- Regionální rady pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti
- Orgány územní samosprávy
- Rozvojové agentury
- Hospodářská komora
- Instituce veřejného sektoru
- Soukromé subjekty

(Peková, 2011, s. 394)

2.1.3 Tendence regionální politiky

V současnosti se jeví, že se **tendence regionální politiky** prolínají se státními politikami. Tento posun k regionálnímu aspektu politiky lze sledovat od pádu socialistického tábora

a jeho přiřazení k Evropě. Výsledkem této linie je politika Evropské unie, která je nazývána politikou hospodářské a sociální soudržnosti. (Blažek, 2011, s. 19)

Jednou z možných cest, jak uplatňovat regionální politiku, se jeví klastry. Klastry v sobě pojí možnosti soukromého sektoru, kde hybnou silou je zisk či jiný prospěch uspokojující potřeby firmy, možnosti veřejného sektoru, kde hybnou silou je veřejné blaho a prospěch celé společnosti a možnosti občanského sektoru, kde je hybnou silou prospěch společnosti a seberozvoj a sebeaktualizace jedince. Ve světě i v České republice není tato cesta přijímána jednoznačně kladně. Klastry jsou dnes značně populární i silně popularizovány, ač zde je možno i tušit v tomto konceptu u některých zástupců odborné veřejnosti výrazný pocit kontroverze a negativní náboj. Lze v rámci úvah určit, zda se jedná o pohled na klastry jako koncept průmyslové politiky, zda se jedná o koncept regionální politiky či zda se jedná o koncept pojetí klastru jako případu objektivní danosti? Zkušenosti ze zahraničí poukazují na úspěšnost koncepce klastrů, přínos pro region, kde klastry působí. V našem prostředí jsou klastry chápány v interpretaci inovační průmyslové politiky jako součást politiky průmyslové výroby. Kritika klastrů vychází i z dat a informací, dle kterých inovativnost a implikace výsledků vývoje a výzkumu jsou soustředěny v jednotlivých firmách, kde je zamezeno jejich sdílení a kooperace i komunikace s lokálními a regionálními partnery vážně a její význam je minimální, včetně partnerů z řad institucí a organizací veřejné správy. (Blaško, 2017, s. 16)

Zda pramení tyto bariéry z přístupu partnerů v klastru, nepochopení pojetí významu klastru či zneužití dominance v klastru je otázka jiná. Kooperace sektorů zastupujících celou naši společnost se zdá ze zřetele budoucnosti možná cesta ku prospěchu všech.

2.2 Regionální rozvoj

Regionální rozvoj je jeden z hlavních cílů regionální politiky. Legislativní oporou je zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Na základě tohoto zákona bylo zřízeno Centrum regionálního rozvoje České republiky, tato státní příspěvková organizace řízená Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky má v náplni práce podporovat regionální rozvoj z prostředků Evropské unie, její činností je administrovat a kontrolovat čerpání finančních dotací z Evropské unie, které jsou určené na realizaci projektů souvisejících s regionálním rozvojem. (Centrum pro regionální rozvoj České republiky, © 2021)

2.2.1 Teorie regionálního rozvoje

Moderní **teorie regionálního rozvoje** jsou důležitou teoretickou přípravou při zpracovávání projektů a strategií v rámci regionální politiky a dokumentů souvisejících s regionálním rozvojem. Teorie jsou mnohdy v protikladu, zde záleží kdo, kde a kdy onu teorii vytvořil.

Teorie regionálního rozvoje jsou poplatné místu a době vzniku a reflektují politický režim v místě vzniku, názorové proudy a postoje tvůrce. (Krejčí, 2010, s.5)

Vývoj **teorií regionálního rozvoje** souvisí s dějinnými vývoji společnosti, vědy a lidstva. Počátky těchto teorií lze pozorovat v průběhu historických údobí vědecké revoluce, kdy v rámci probíhajících změn a poznání byly vytvořeny přístupy založené na rodící se vědeckých základech pozitivismu Augusta Comta. Lokační teorie lze chápat jako předky teorií regionálního rozvoje. (Blažek, 2011, s. 23)

Není snadné teorie rozčlenit, neboť východisek, pojetí a zorných úhlů je bezpočet, na jejichž podkladě lze teorie diferenciovat a systémově uspořádat. Otázka reality a leckdy až absurdní krajnost názorů neskýtá jednoznačnou možnost teorie rozčlenit k uspokojení všech. Přistupuje se většinou k rozčlenění s využitím kontrastu kritérií. Příkladem budiž základní rozčlenění na teorie konvergenční a divergenční.

Konvergenční teorie slučují teorie, které mají za to, že procesy a přístupy vedou ke sblížování, sbíhání až vedou ke zmenšení, ideálně vyrovnání disparit mezi regiony.

Divergenční teorie slučují teorie, které mají za to, že procesy a přístupy mají vést k posilování rozdílů a vývoj vede ke vzrůstu disparit mezi regiony.

Základní teorie regionálního rozvoje jsou:

- Neoklasické (lokalizační teorie, teorie ekonomické rovnováhy)
- Keynesiánské (teorie skupiny jádro-periferie, teorie kumulativních příčin)
- Neomarxistické (teorie závislosti, teorie nerovné směny)
- Neoliberální (nová teorie růstu)
- Institucionální (teorie průmyslového okrsku, teorie učících se regionů)

(Inovace předmětu teorie regionálního rozvoje: Studijní opora pro kombinované studium 2013)

2.2.2 Úrovně regionálního rozvoje

Regionální rozvoj lze členit do několika úrovní, a to nejen dle velikosti území, tedy dle vytyčeného prostoru určitého regionu, ale i z jakých zdrojů je poskytována podpora či kteří aktéři jsou zapojeni přímo či nepřímo do podpory regionálního rozvoje:

- úroveň nadnárodní z našeho pohledu je regionální rozvoj z pozice Evropské unie;
- úroveň národní z našeho pohledu je regionální rozvoj z pozice České republiky;
- úroveň regionální z našeho pohledu je regionální rozvoj z pozice krajů a regionů;
- úroveň lokální z našeho pohledu je regionální rozvoj z pozice obcí.

Regionální rozvoj není nehybným a neměnným a stále zde probíhající procesy, aktivity a projekty na všech úrovních v závislosti na reciprocitě a koordinaci. (Trhlínová, 2015, s. 6)

2.2.3 Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Strategie regionálního rozvoje České republiky reprezentuje v souladu s ustanoveními zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, základní strategický dokument na úrovni národní podpory regionálního rozvoje. Jednotlivé samosprávy územních celků mají možnost na své regionální či lokální úrovni podpory regionálního rozvoje obdobný dokument vycházející z národního strategického dokumentu vypracovat a s přihlédnutím na regionální a lokální úroveň. (Petrůj, 2013, s. 26)

Regionální rozvoj je implementován v současné době do aktuálního národního strategického dokumentu regionálního rozvoje České republiky, a to do Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. (MMR ČR – SRR21+, ©2021)

Ke konkretizaci časovému, věcnému i realizačnímu postupu opatření, včetně konkretizace finančních zdrojů je určen dvouletý dokument **Akční plán SRR21+**, aktuálně je platný Akční plán Strategie regionálního rozvoje 2021-2022. Tento akční plán zahrnuje detailní aktivity, tedy kritéria uskutečnění, nastavení odpovědností, náročnost z hlediska finančních zdrojů, a i hodnocení a zpětnou vazbu. (SMO ČR – AP-SSR-21-22, ©2021)

Cíl Strategie regionálního rozvoje 2021+

Hlavním smyslem je identifikovat tematické oblasti, ve kterých je potřebný či žádoucí územně specifický přístup, a zároveň určit, jaké různé intervence by měly být realizovány v odlišných územích, což povede k posílení územní konkurenceschopnosti, ke snižování

regionálních odlišností a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území. (MMR ČR – SRR21+, ©2021)

Význam Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

- Zajistit regionům podporu šitou na míru;
- Podpořit zohlednění územní dimenze v rámci sektorových politik;
- Rozvíjet strategické plánování na bázi funkčních regionů;
- Posilovat spolupráci aktérů v území;
- Zlepšovat koordinaci strategického a územního plánování;
- Rozvíjet chytrá řešení;
- Zlepšovat práci s daty v oblasti regionálního rozvoje.

(MMR ČR – SRR21+, ©2021)

Vize směřování České republiky podle Strategie regionálního rozvoje 2021+

Regiony efektivně zhodnocují svůj rozvojový potenciál, zvyšuje se jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost má trvalý, stabilně rostoucí trend a zlepšují se podmínky pro kvalitní život všech obyvatel a prosperitu firem.

Jsou respektovány principy udržitelného rozvoje a limity životního prostředí. Všechny regiony se nacházejí v ekonomickém smyslu i co do kvality života nad průměrem EU nebo se mu přibližují a v přitažlivosti a konkurenceschopnosti jsou na předních místech ve střední Evropě. (MMR ČR – SRR21+, ©2021)

2.3 Místní rozvoj

Místní rozvoj, nazývaný také **lokální rozvoj**, je pokládán za nejnižší stupeň úrovně regionálního rozvoje. Mezi znaky místního rozvoje je i pádnost, s jakou je nakládáno se schopností zapojení místních aktérů rozvoje, vzájemná neformální komunikace, osobní znalost aktérů i jasné definování řešené problematiky z pohledu místních obyvatel může usnadnit i ztížit snahu o místní rozvoj. Bariéry lze odstranit zapojením místních obyvatel do plánování a realizace projektů vyplývajících z místního rozvoje. (Bernard, 2010, s. 14)

Specifické je postavení samosprávy v místním rozvoji, obzvláště starosty, neboť se jedná nejen o zásadního aktéra, ale i zástupce samosprávy a administrátora, tak z titulu své funkce

politické střídá různé role v místním rozvoji a má vliv na zdar realizaci plánů místního rozvoje. (Bernard, 2010, s. 25)

Cíl místního rozvoje nezahrnuje jen ekonomický prospěch ve formě bohatství finančního, ale je zde kladen především důraz na výsledky rozvoje poskytujících zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb a vytváření odpovídajících předpokladů pro zvyšování celkové kvality života obyvatel. (Trhlínová, 2015, s. 7)

2.3.1 Komunitní plánování

Záměrem i **účelem komunitního plánování** je získat participaci obyvatel konkrétní komunity. To se děje prostřednictvím účasti obyvatel na plánování, možné přímé fyzické účasti obyvatel na realizaci a podporování činnosti a seberealizace obyvatel, což upevňuje komunikaci a aktivní život v komunitě. (Vyskot, 2013, s. 17)

Lokalizace ekonomiky s přidanou hodnotou v rámci měst a obcí jsou úspěšnou alternativou v případech komunitně podporovaném zemědělství, městských zahrádkách, sociálních podnicích, místních měnových iniciativách, místních pozemkových spolcích, obecních výtopnách a elektrárnách. (Fraňková, 2015, s. 20)

V zápalu konat veřejné blaho se nesmí zapomínat i na obecné zásady platné a zachovávané v Evropské unii, při nakládání s obecním či městským majetkem:

- hospodaření s municipálním majetkem se musí povinně řídit principem maximální hospodárnosti;
- garantuje se právo občanů na průběžnou informovanost o využívání nemovitého i movitého majetku municipality;
- darování či bezplatné převádění municipálního majetku je nepřípustné a s výjimkou případů, kdy se městský/obecní majetek převádí proto, aby municipalita získala prostředky pro financování bydlení v komunálních bytech, vzdělávacích a některých kulturních aktivit a zařízení pro volný čas;
- veškeré obchodní transakce s majetkem municipality se musí uskutečňovat za plnou tržní cenu.

(Blaško, 2017, s. 17, 18)

2.3.2 Metoda LEADER

Základem metody **LEADER** je kooperace místních akčních skupin, samosprávy a obyvatelstva venkova. Náplní této metody je realizace strategií, programů rozvoje a projektů kooperace aktérů a zajištění chodu místních akčních skupin. Záměrem této metody je podpora venkovského prostoru a zkvalitnění života obyvatel. (Petrůj, 2014, s. 35)

Komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda **LEADER** přispívá v Česku k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a k rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. (MMR ČR-LEADER, ©2021)

LEADER je definován v článku 61 Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Ve výše uvedeném článku jsou uvedeny základní principy:

- strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí, určené pro řádně vymezená subregionální venkovská území;
- partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem na místní úrovni (dále jen „místní akční skupiny“);
- přístup zdola spojený s tím, že rozhodovací pravomoc týkající se vypracování a provádění strategií místního rozvoje náleží místním akčním skupinám;
- víceodvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství;
- uplatňování inovačních přístupů;
- provádění projektů spolupráce;
- vytváření sítí místních partnerství.

(EUR-Lex, ©2021)

2.3.3 Metoda CLLD

Metoda **CLLD** navazuje na metodu **LEADER**. Komunitně vedený místní rozvoj je nástroj, který stojí na základech zapojení participantů na lokální úrovni, včetně místní samosprávy, neziskových organizací a místních obyvatel. Úkolem tohoto nástroje je podporovat zapojení místních komunit do procesu implementace cílů Evropské unie. Stěžejním prvkem této metody jsou místní akční skupiny. (Fiala, 2018, s. 624)

CLLD je veden Místními akčními skupinami a je uskutečňován na základě integrovaných a víceodvětvových strategií místního rozvoje. Rozvoj je koncipován s ohledem na místní potřeby. Tento přístup bude využit ve venkovském území, konkrétně v území MAS tvořeném správními územími obcí s méně než 25 000 obyvateli, kdy maximální velikost MAS nepřekročí hranici 100 000 obyvatel a nebude menší než 10 000 obyvatel. (MMR ČR - MAS, ©2021)

2.4 Nástroje podpory regionálního rozvoje

Regionální rozvoj ke svému rozkvětu a postupu, jako ostatně každý projekt, potřebuje i přiměřené nástroje podpory. Chápeme, že hlavním úhelným kamenem se projevuje finanční podpora, což pro realizaci a udržení projektu důležitou a nezbytnou stránkou věci.

2.4.1 Evropské nástroje

Evropská komise představila původně sedm fondů, později byl přidán osmý fond, těchto osm fondů jsou nástroje se sdíleným řízením v programovém období 2021-2027. Na tyto fondy se aplikuje soubor pravidel se společným ustanovením:

- FS: Fond soudržnosti
- ENRF: Evropský námořní a rybářský fond
- EFRR: Evropský fond pro regionální rozvoj
- ESF+: Evropský sociální fond Plus
- AMIF: Azylový a migrační fond
- BMVI: Nástroj pro správu hranic a víza
- ISF: Fond pro vnitřní bezpečnost
- FST: Fond pro spravedlivou transformaci

(Dotace EU, ©2021)

Operační programy na období 2021-2027, které budou z Evropských strukturálních a investičních fondů spolufinancovány:

- Operační program Doprava
- Integrovaný regionální operační program
- Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

- Operační program Jan Ámos Komenský
- Operační program Životní prostředí
- Operační program Spravedlivá transformace
- Operační program Zaměstnanost+
- Operační program Rybářství
- Operační program Technická pomoc

(Dotace EU, ©2021)

Programy přeshraniční spolupráce, které budou spolufinancované v období 2021-2027:

- Interreg V-A Česká republika - Polsko, řízený Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Interreg V-A Rakousko - Česká republika, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj

(Dotace EU, ©2021)

Programy nadnárodní a meziregionální spolupráce, které budou spolufinancované v období 2021-2027:

- Program nadnárodní spolupráce Interreg Central Europe, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Program nadnárodní spolupráce Interreg DANUBE, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Program meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;
- Program meziregionální spolupráce ESPON, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj;

- Program mezuregionální spolupráce INTERACT, koordinovaný na území České republiky Ministerstvem pro místní rozvoj

(Dotace EU, ©2021)

2.4.2 Národní nástroje

Záleží i na motivu, který vítězí a je bližší konkrétnímu pojetí a významu koncepce či vize státu. Stát může použít a používá nástroje pro řešení problematiky regionů makroekonomické, mikroekonomické a administrativní.

Finanční nástroje veřejných financí může stát poskytnout ve formě dotací, grantů, subvencí či návratných půjček. Stát svým vlivem může zprostředkovat poskytování výhodných úvěrů s nízkou úrokovou mírou, a to u státních bankovních ústavů, bankovních ústavů, kde je stát spoluzakladatelem či i u soukromých bankovních ústavů. (Peková, 2011, s. 82)

Česká republika, prostřednictvím Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, poskytuje podporu ze státního rozpočtu České republiky. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky obvykle vyhláší dotační programy zaměřené na regionální a místní rozvoj. Ministerstvo pro místní rozvoj pro rok 2021 vyhlásilo programy:

Podpora a rozvoj regionů se dělí na programy:

Podpora rozvoje regionů 2021 se dále člení na podprogramy:

- Podpora podpory a obnovy venkova – podprogram, který je určen pro obce do 3000 obyvatel;
- Podpora obcí 3001-10 000 obyvateli – podprogram, který je určen pro středně velké obce;
- Podpora obcí s více než 10 000 obyvateli – podprogram, který je určen pro větší obce.

Podpora vládou doporučených projektů v oblasti rozvoje regionů 2021 – určeno pro opravu komunikací poškozených v souvislosti s kúrovcovou kalamitou.

Podpora revitalizace území 2021 – vyhlášen podprogram Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách.

Podpora pro odstraňování bariér v budovách 2021 se člení na podprogramy:

- Odstraňování bariér v budovách domů s pečovatelskou službou a v budovách městských a obecních úřadů
- EUOKLÍČ 2021 – podprogram, který je určen na podporu realizace projektu EUOKLÍČ (dostupnost veřejných sociálních a technických kompenzačních zařízení na celém území ČR)

(MMR ČR – Podpora a rozvoj regionů, ©2021)

Program **Podpora bydlení pro rok 2021** úzce souvisí s regionálním rozvojem, obzvláště v současné době, kdy bytová politika prochází určitou krizí, která se projevuje nedostatkem dostupného bydlení a vzrůstem cen bydlení na trhu. Program je členěn do podprogramů:

- Podprogram Bytové domy bez bariér – podprogram, který je určen pro odstranění bariér při vstupu a instalaci výtahů
- Podprogram Podporované byty – podprogram, který je určen pro poskytování bydlení sociálně znevýhodněným občanům
- Podprogram Technická infrastruktura – podprogram, který je určen pro zasíťování pozemků určených k bytové výstavbě

(MMR ČR – Podpora bydlení pro rok 2021, ©2021)

Program pro podporu financování veřejně prospěšných činností **Dotace pro nestátní neziskové organizace 2021** v níže uvedených oblastech:

- Podpora a ochrana veřejného zájmu na úseku bezbariérového užívání staveb
- Metodická podpora poradenství v oblasti bydlení
- Udržitelný rozvoj regionů, měst a obcí
- Udržitelný rozvoj cestovního ruchu na celostátní úrovni

(MMR ČR – Dotace pro NNO 2021, ©2021)

Dalším z palety národních nástrojů je i **Státní fond podpory investic**, který byl zřízen na základě zákona č. 211/2000 Sb., o Státním fondu podpory investic. Tento fond je příkladem národního nástroje, který k realizaci cílů používá úvěrové podpory. Úlohou podle zřizovacího zákona Státního fondu podpory investic je podpora udržitelného rozvoje obcí a měst, bydlení a cestovního ruchu. Mimo jiné fond spravuje garanční fond cestovních kanceláří.

Úsilí fondu se zaměřuje především na oblasti jako jsou:

- obnova bytového fondu;
- snižování energetické náročnosti budov;
- výstavba nových bytů.

(SFPI, ©2021)

Státní fond podpory investic poskytuje podporu prostřednictvím programů:

- Nájemní byty – úvěrový program, který je určen na výstavbu nájemních bytů určených pro seniory nad 65 let věku, zdravotně či sociálně znevýhodněné
- Výstavba pro obce – dotační a úvěrový program, který je určen na výstavbu sociálních, dostupných a smíšených bytů
- Vlastní bydlení – úvěrový program, který je určen pro výstavbu či obnovu bytu pro obyvatele do 40 let věku s dítětem do 15 let věku
- Zateplování – úvěrový program, který je určen pro zateplení bytového fondu
- Panel 2013+ - úvěrový program, který je určen na revitalizaci bytového fondu
- Živel – aktuální dotačně-úvěrový program, který je určen na obnovu obydlí postiženého živelní pohromou dne 24. června 2021
- Regenerace sídlišť – dotační a úvěrový program, který je určen na regeneraci bytového fondu s více než 100 byty
- Brownfieldy – dotační a úvěrový program, který je určen na odstranění zátěže bývalé výstavby a následné využití území pro jiné účely

(SFPI, ©2021)

2.4.3 Integrované nástroje

Integrované nástroje jsou nástroje, které ve vzájemně propojené a územně cílené podpoře z jednoho či více fondů Evropské unie používané k realizaci projektů zahrnujících integrovanou strategii rozvoje území:

- Integrovaná územní investice (ITI) – integrovaný nástroj zaměřený na sídelní aglomerace, konurbace a jejich spádová území;

- Integrovaný plán rozvoje území (IPRÚ) - integrovaný nástroj zaměřený na jádrové město a jeho spádové území;
- Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) – integrovaný nástroj zaměřený na plánování a realizaci na místní úrovni a se zapojením rezidentů a uživatelů.

(Dotace EU, ©2021)

Úspěšný **integrovaný nástroj** regionálního rozvoje Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD) bude v ČR implementován i v programovém období 2021–2027. I v tomto novém období budou prostřednictvím CLLD podpořeny strategie místních akčních skupin (MAS), které budou reflektovat specifické rozvojové potřeby území působnosti jednotlivých MAS. (MMR ČR - CLLD, ©2021)

Integrovaný regionální program (IROP), který poskytuje podporu pro harmonický územní rozvoj, vyšší úroveň kvality infrastruktury, vyšší úroveň kvality poskytovaných veřejných služeb a veřejné správy a zabezpečení udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech bude v období 2021-2027 poskytovat podporu nově i v oblastech udržitelného cestovního ruchu, revitalizaci měst a obcí a ochrany veřejného zdraví. Z IROP nově nebude již proudit podpora pro sociální podnikání, zateplování bytových domů, dokumenty územního rozvoje a komunitní centra. (MMR ČR – IROP 2021-2027, ©2021)

2.5 Shrnutí

Druhá kapitola teoretické části se věnuje nástrojům, které podporují regionální konkurenceschopnost. Nástroje podpory jsou podporou financování projektů, které směřují k nabytí větší a lepší pozice regionu vůči jiným regionům v konkurenceschopnosti a vedou k využití všech dostupných možností regionu. Základ těchto možností zde je, ale potřebuje podpořit a rozvinout k praktickému a pragmatickému využití pro prospěch všech obyvatel a i celé společnosti.

Evropské, národní i regionální prostředky užívané k podpoře rozvoje regionů musí být rozdělovány v souladu s nastavenými pravidly, musí být dodržován účel a cíl využití prostředků a musí být dbáno důslednosti a důkladnosti kontrolních mechanismů zabraňujícím zneužívání v rozporu s pravidly i s dobrými mravy, jinak se tyto prostředky vystavují možnosti zneužití v podvodných a nekalých machinacích ve prospěch jednotlivců či úzkých skupin na hraně či i za hranou zákonnosti.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 MIKROREGION BÍLÉ KARPATY

Blízkost česko-slovenských hranic, specifické přírodní podmínky a souběh stále udržovaných tradic, folklóru a historického vývoje jsou faktory, které utvořily svébytnou kulturu a krajinu tohoto mikroregionu, který leží v Chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty, zařazené do biosférických rezervací UNESCO. Soulad člověka a přírody během staletí obhospodařování této končiny vytvořil vzácný a ojediněle se vyskytující typ krajiny, který zachovává louky s rozptýlenými keři a stromy s nesmírně bohatými společenstvy rostlin, mnohdy kriticky ohroženými, což činí toto území významným a velmi cenným.

3.1 Mikroregion Bílé Karpaty

Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Bílé Karpaty byl založen 11. října 2007 uzavřením Zakladatelské smlouvy v souladu s ustanovením § 46 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Mikroregion vypořádává vzájemné vztahy v rámci schválených stanov v platné úpravě ze dne 16. prosince 2014 a účinné od 1. ledna 2015.

Mikroregion Bílé Karpaty, jakož to dobrovolný svazek obcí, se sestává z obcí Březová, Dolní Němčí, Horní Němčí, Lopeník, Slavkov, Starý Hrozenkov, Strání – Květná, Vápenice a Vyškovec. Mikroregion Bílé Karpaty se rozkládá v jihovýchodní části České republiky, v bývalém okrese Uherské Hradiště, ve správním obvodu ORP Uherský Brod, ve Zlínském kraji na rozhraní České republiky a Slovenské republiky. Mikroregion má celkovou rozlohu 13 952 ha a k 1. lednu 2020 dle údajů ČSÚ zde žilo 10 422 obyvatel. Hlavním cílem vytvoření tohoto mikroregionu je vzájemné spolupráce a sjednocení činností v oblastech kulturního, hospodářského a sportovního rozvoje. Pořádání společných kulturních a sportovních akcí, jakož to i společná propagace mikroregionu v oblasti cestovního ruchu.

Obec **Březová** leží v údolí na úpatí Velkého Lopeníka, Studeného vrchu a Straňanského kopce v Bílých Karpatech. V obci žije 1031 obyvatel a katastrální výměra činí 1377 ha. (Oficiální stránky obce Březová © 2021)

Obec **Dolní Němčí** leží na úpatí Bílých Karpat. Obec obdržela ocenění Vesnice Zlínského kraje roku 2018 i celostátní ocenění Vesnice roku 2018. V obci žije asi 3000 obyvatel a katastrální výměra činí 1070 ha. (Oficiální stránky obce Dolní Němčí © 2021)

Obec **Horní Němčí** leží na úpatí Bílých Karpat. V obci žije asi 800 obyvatel a katastrální výměra činí 1806 ha. (Oficiální stránky obce Horní Němčí © 2021)

Obec **Lopeník** leží na úpatí třetího nejvyššího vrcholu v Bílých Karpatech Velkého Lopeníka a je součástí Moravských Kopanic. V obci žije asi 200 obyvatel a katastrální rozloha činí 1253 ha. (Oficiální stránky obce Lopeník © 2015-2020)

Obec **Slavkov** je obec, která obdržela ocenění Vesnice Zlínského kraje v roce 2017. V obci žije 663 obyvatel a katastrální výměra činí 1375 ha. (Oficiální stránky obce Slavkov © 2021)

Obec **Starý Hrozenkov** je centrem Moravských Kopanic. Nachází se v půvabném prostředí Bílých Karpat. V obci žije asi 900 obyvatel a katastrální výměra činí 1084 ha. Po rozdělení České a Slovenské Federativní republiky se stal zde vzniklý hraniční přechod mezi Českou republikou a Slovenskou republikou jedním ze strategicky nejvýznamnějších hraničních přechodů v České republice. (Oficiální stránky obce Starý Hrozenkov © 2021)

Obec **Strání – Květná** je tvořena částí Strání a částí Květná. Jedná se o příhraniční obec v jihovýchodním výběžku Zlínského kraje a její katastr přímo sousedí se Slovenskou republikou. V obci žije asi 3600 obyvatel a katastrální výměra činí 3976 ha. (Oficiální stránky obce Strání © 2021)

Obec **Vápenice** leží v Bílých Karpatech a je součástí Moravských Kopanic. V obci žije asi 200 obyvatel a katastrální výměra činí 1028 ha. (Oficiální stránky obce Vápenice © 2021)

Obec **Vyškovec** leží v Bílých Karpatech a je součástí Moravských Kopanic. V obci žije asi 150 obyvatel a katastrální výměra činí 1119 ha. (Oficiální stránky obce Vyškovec © 2021)

Tabulka 3 Počet obyvatel a katastrální výměra v jednotlivých obcích

Obec	Počet obyvatel k 1. 1. 2020	Katastrální výměra v hektarech
Březová	1003	1374
Dolní Němčí	2977	988
Horní Němčí	828	1793
Lopeník	229	1253
Slavkov	666	1375
Starý Hrozenkov	900	1084
Strání - Květná	3474	3980
Vápenice	197	988
Vyškovec	148	1117

(Zdroj: ČSÚ, Malý lexikon obcí 2020)

3.1.1 Geografický aspekt

Bílé Karpaty jsou pohořím na pomezí České republiky a Slovenské republiky, které náleží, jak i název napovídá, do soustavy Karpatského oblouku. Vznik tohoto pohoří v období mladších třetihor řadí tuto plochou hornatinu o rozloze 575 km², průměrné nadmořské výšce 473 m a průměrném sklonu 8°46' mezi mladší pohoří v Evropě. Bílé Karpaty na severu hraničí s Vizovickou vrchovinou, na severovýchodě hraničí s Javorníky, jihovýchodní hranici tvoří Střední Pováží, na jihu hraničí s Myjavskou pahorkatinou a na západě hraničí s Dolnomoravským úvalem. Pohoří od Lyského průsmyku u Střelné až po Skalici na Slovensku měří 80 km. Geomorfologie Bílých Karpat je definována 11 geomorfologickými podcelky:

- Žalostinská vrchovina,
- Javořinská hornatina,
- Straňanská kotlina,
- Beštiny (Slovensko),
- Lopenická hornatina,
- Súčanská vrchovina (Slovensko),
- Kobylináč (Slovensko),
- Chmeľovská hornatina,
- Kýčerská hornatina (Slovensko),
- Bošácke bradlá (Slovensko),
- Vršatské bradlá (Slovensko).

Bílé Karpaty odvodňují řeka Váh, do které se vlévají toky Biela Voda, Vlára, Drietomica, Klanečnica a Myjava a řeka Morava, do které se vlévají toky Velička a Olšava. Specifickou záležitostí, v oblasti vodstva, je v případě Bílých Karpat situace, že devět řek nepramení na hlavním hřebenu, ale za věky jejich existence vlivem erozivních procesů přes hlavní hřeben ze strany moravské na stranu slovenskou pronikly, čímž byl hlavní hřeben rozdělen do několika částí.

Podloží je z převažující části prezentováno flyšem, sedimentárními horninami na bázi pískovce a jílovce, bělokarpatské a bystrické jednotky magurské skupiny příkrovů. Půdy

jsou zde většinou živné kambizemě, obvykle jílovité oglejené. (Moravske-Karpaty.cz, ©2021)

Nedocenitelné jsou přírodní krásy tohoto území, které je plné orchidejových luk, chráněných rostlin i živočichů, kouzelných zákoutí a za srdce beroucích výhledů do krajiny.

3.1.2 Demografický aspekt

Území mikroregionu Bílé Karpaty je nejen periferií Zlínského kraje, ale i periferií České republiky, což jsou okolnosti, které nejsou v kladném smyslu přínosem a podílí se na problémech demografických progresů. V níže uvedených tabulkách s počtem obyvatel jsou srovnány dvě sčítání obyvatelstva, a to v roce 2011 a v roce 2021. Srovnáme-li data ze sčítání lidu, které proběhlo v roce 2011 a data ze sčítání, které proběhlo v roce 2021, zjevně vidíme stárnutí obyvatelstva a úbytek obyvatel v jednotlivých obcích.

Tabulka 4 Počet obyvatel v jednotlivých obcích k 31.12. 2011

		31. prosinec 2011								
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)
Počet obyvatel	celkem	1 043	3 038	849	183	683	930	3 655	199	148
Počet obyvatel	pohlaví									
	muži	539	1 483	415	95	332	493	1 783	110	84
	ženy	504	1 555	434	88	351	437	1 872	89	64

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Porovnáme-li počty obyvatel v jednotlivých obcích pozorujeme v rozhodné většině obcí úbytek. Výjimkou ve sledovaných parametrech a ve sledovaných obdobích se jeví obec Lopeník, která se vyznačuje růstem počtu obyvatel, což lze přisoudit přílivu, který se projevil vlivem stoupající popularity života v souznění s přírodou a rozvojem ekologického způsobu zemědělského hospodaření v katastru této obce.

Tabulka 5 Počet obyvatel v jednotlivých obcích v roce 2021

		Nejnovější data								
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)
Počet obyvatel	celkem	997	2 958	818	237	664	873	3 456	198	149
Počet obyvatel	pohlaví									
	muži	523	1 476	409	125	326	458	1 693	114	86
	ženy	474	1 482	409	112	338	415	1 763	84	63

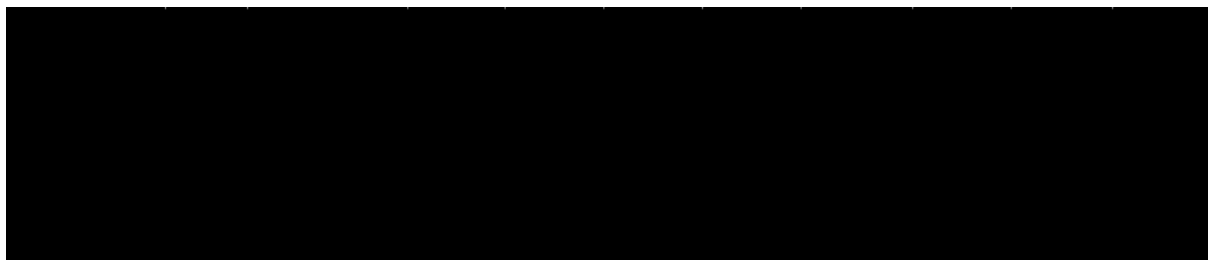
(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tabulka 6 Průměrný věk v jednotlivých obcích k 31.12. 2011

		31. prosinec 2011									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
Průměrný věk	celkem	40,3	40,6	41,2	45,3	42,8	41	40,9	40,3	41,4	
Průměrný věk	pohlaví	muži	39,1	38,7	39,2	46,8	41,1	39,5	39,4	37,4	42,4
		ženy	41,5	42,4	43	43,7	44,4	42,6	42,4	44	40,2

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tabulka 7 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel v jednotlivých obcích k roku 2011

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Obce mikroregionu Bílé Karpaty mají dle nejnovějších dat průměrný věk obyvatelstva nad hranicí 43 let oproti 41,5 let v roce 2011. Demografické statistiky jasně ukazují na pokračující úbytek obyvatelstva přirozenou cestou i migrací.

Tabulka 8 Demografická data v jednotlivých obcích 2021

		Nejnovější data									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
Průměrný věk	celkem	43,6	43,3	44,5	42,4	44,5	44,3	43,9	43,3	39,8	
Průměrný věk	pohlaví	muži	42,4	41,4	42,8	43,2	42,5	43,2	42,3	42,4	39,5
		ženy	44,9	45,2	46,1	41,5	46,4	45,6	45,3	44,5	40,2
Index stáří (v %)	celkem	132,3	140,6	170,1	115,8	153,7	169,6	156,1	155,6	86,7	
Index stáří (v %)	pohlaví	muži	118,8	108,8	157,1	137,5	123,4	146,6	129,2	146,7	72,2
		ženy	147,4	176,4	184,3	100	183,3	194,4	182,4	166,7	108,3
Celkový přírůstek/úbytek	celkem	-6	-19	-10	8	-2	-27	-18	1	1	
Celkový přírůstek/úbytek	pohlaví	muži	-	-7	-10	2	1	-19	-19	-1	-4
		ženy	-6	-12	-	6	-3	-8	1	2	5

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Stoupající procentuální zastoupení obyvatelstva v neproduktivním věku, obzvláště ve věkových kohortách nad 65 let je povážlivý a vedoucí k zátěži celkové národohospodářské situace ve státě.

Tabulka 9 Počet dokončených bytů 2011

		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)
Počet dokončených bytů	celkem	-	3	2	-	-	2	1	1	-

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Porovnáme-li počty dokončených bytů v letech 2011 a 2021 vidíme zde navýšení tohoto počtu, což souvisí s momentální krizí v bytovém fondu a snaha obcí je udržet a navyšovat počet obyvatel i touto formou. Neprojevila se zde však výstavba, která bude dokončena letošního roku 2021, což konkrétně v případě Starého Hrozenkova je dalších osm bytů v obecním bytovém domě, který je stále ve výstavbě, ale bude brzy dokončen a kolaudován.

Tabulka 10 Počet dokončených bytů 2021

		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)
Počet dokončených bytů	celkem	-	7	-	-	1	1	11	1	-

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

3.1.3 Socioekonomický aspekt

Ekonomické subjekty, které mohou být poskytovatelem zaměstnání jsou v mikroregionu ve většině případů tradiční struktury a skladba klasických zaměstnavatelů souzní spíše s minulostí. V posledních letech se na pozici zaměstnavatele etablojí nadnárodní i národní firmy s moderními technologiemi výroby a progresivními procesy. Osoby samostatně výdělečně činné jsou z převážné většiny podnikající řemeslníci v různých oborech, další nevýznamnou skupinou jsou osoby činné v obchodních či finančních službách a zemědělci. Tyto uvedené skupiny zaměstnávají pracovní síly sezónně a narázově. Zaměstnavatelé, kteří poskytují zaměstnání i bez vlivu ročního období jsou obce, zemědělská družstva a některé podniky tradiční výroby, jako je sklářská výroba, výroba

strun do hudebních nástrojů a výroba obuvi, a také některé podniky moderní výroby, jako je plastikářská a strojírenská výroba pro automobilový průmysl.

Tabulka 11 Ekonomické subjekty v jednotlivých obcích v roce 2011

		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Výškovec (okres Uherské Hradiště)	
Počet ekonomických subjektů	Celkem	195	632	155	48	133	153	680	59	36	
	Obchodní společnosti	celkem	3	32	5	4	11	12	37	1	2
		z toho akciové společnosti	-	2	-	-	1	-	1	-	-
	Družstva	.	2	.	.	2	2	1	.	.	
	Státní	
	Fyzické osoby	soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	164	534	123	29	99	99	554	34	24
		zemědělství podnikatelé	9	5	6	8	2	13	9	12	7
		soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	5	35	4	1	5	2	26	3	.

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tabulka 12 Ekonomické subjekty v jednotlivých obcích v roce 2021

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Nezaměstnanost v mikroregionu je i vlivem celkového stavu našeho hospodářství nízká a v souladu s procentuální úrovní v České republice. Místní zaměstnavatelé sice nejsou schopni všechny osoby v produktivním věku zaměstnat, avšak v přiměřeném dosahu dostupného okruhu cca 20–25 kilometrů, kdy ochota dojíždět ještě trvá, lze nalézt zaměstnání u významných zaměstnavatelů na vyšší regionální úrovni v Uherské Hradišti, v Uherském Brodě či v Bojkovicích podporuje tuto úroveň míry nezaměstnanosti. Dalším kladným příspěvkem v této problematice je i zvyk z minulosti pracovat tzv. „ve světě“, což je místní označení pro pracovní poměr v podnicích mimo kraj, jedná se například o velké stavební firmy, strojní montáže a podobně.

Tabulka 15 Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích v roce 2011

		31. prosinec 2011									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
Podíl nezaměstnaných osob (v %)	celkem	9,4	4,7	7,3	18,2	7,2	7,1	5,9	10,9	20	
Podíl nezaměstnaných	pohlaví	muži	9,3	4,2	5,2	17,9	4,8	5,3	6	8,5	20
		ženy	9,6	5,2	9,5	18,5	9,7	9,4	5,8	14,5	20

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tabulka 16 Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích v roce 2021

		Nejnovější data									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
Podíl nezaměstnaných osob (v %)	celkem	2,6	1,8	0,9	1,3	0,9	1,6	2	0,8	4,3	
Podíl nezaměstnaných	pohlaví	muži	2,4	1,3	0,4	-	0,9	1	1,6	1,3	1,8
		ženy	2,8	2,3	1,5	2,9	1	2,3	2,4	-	7,9

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tabulka 17 Nezaměstnanost v jednotlivých obcích v roce 2021

		Nejnovější data									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce	celkem	24	41	7	5	8	9	54	3	7	
Počet uchazečů o	pohlaví	muži	11	18	2	1	3	3	22	2	4
		ženy	13	23	5	4	5	6	32	1	3
Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce (dosažitelní)	celkem	21	33	6	4	7	7	46	3	5	
Počet uchazečů o	pohlaví	muži	9	14	1	1	3	2	18	2	2
		ženy	12	19	5	3	4	5	28	1	3
Pracovní místa v evidenci úřadu práce	celkem	3	56	1	2	84	2	24	-	-	

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tradiční i ekologické zemědělství se v tomto mikroregionu zachovává a rozvíjí. Úpadek zemědělství po roce 1989 a související rozpad tehdejšího způsobu hospodaření a držení půdy v rámci státního a družstevního vlastnictví, který vyvrcholil napravením křivd restitucemi. V dnešní době je moderním způsobem hospodaření na zemědělské půdě takový typ hospodaření, který zachovává identitu krajiny, zabraňuje devastaci půdního fondu a přináší pro společnost přidanou hodnotu v podobě zachování diverzity přírody, možnosti vyžití v turistice i rekreovat a užívat si krásy přírody. Problematická dostupnost, členitost terénu a roztržitost zemědělské půdy, převaha půdy, která ve své bonitě nepřipouští využití s možností intenzivní rostlinné výroby a chráněná krajina jsou faktory, které zabraňují působení kořistnických velkofarem a velkostatků.

Níže uvedené tabulky udávají statistický stav, jak bylo a je v jednotlivých obcích se zemědělsky i nezemědělsky využívanou půdou nakládáno. Charakteristikou posledních let je bohužel zamezení rozvíjení některých plánů v oblasti využívání půdy pro zemědělské i nezemědělské účely, a to vlivem jednak trvajícího sucha a dále i navazující kůrovcovou kalamitou, která zapříčinila citelné změny v lesním hospodářství, prohloubila značně nedostatek vody v krajině a následně při těžbě napadených stromů silnou devastaci pozemních komunikací.

Tabulka 18 Využití půdy dle jednotlivých obcí v roce 2011

		31. prosinec 2011									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
plocha území (ha)	celkem	1 377,4	990,9	1 803,8	1 252,9	1 375,5	1 083,8	3 975,6	986,5	1 118,9	
plocha území (ha)	Zemědělská půda	celkem	555,2	862,7	972,5	596	692,2	433,8	1 180,3	465,4	400,3
		Orná půda	296,5	838,5	630,4	177,6	346,1	96,4	686,8	87,8	78,4
		Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vínice	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-
		Zahrada	31	20,5	19,4	39,4	19,5	24,5	61,4	13,7	7,9
		Ovocný sad	3,5	-	0,4	-	1,6	137,3	6,4	-	4
		Trvalý travní porost	224,2	3,7	322,3	379	325,1	175,6	425,7	364	309,9
	Nezemědělská půda	celkem	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Lesní pozemek	623,5	12,2	689,8	561,3	561,6	501,3	2 546,7	380,6	561
		Vodní plocha	9	10,8	4,8	3,6	17	5,8	18,6	6,3	2,1
		Zastavěná plocha a nádvoří	15,8	30,1	17,1	7,3	15,5	14,5	40,4	6,6	7,2
		Ostatní plocha	173,9	75,1	119,6	84,7	89,1	128,4	189,6	127,5	148,3

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

Tabulka 19 Využití půdy dle jednotlivých obcí v roce 2021

		Nejnovější data									
		Březová (okres Uherské Hradiště)	Dolní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Horní Němčí (okres Uherské Hradiště)	Lopeník (okres Uherské Hradiště)	Slavkov (okres Uherské Hradiště)	Starý Hrozenkov (okres Uherské Hradiště)	Strání (okres Uherské Hradiště)	Vápenice (okres Uherské Hradiště)	Vyškovec (okres Uherské Hradiště)	
plocha území (ha)	celkem	1 373,9	987,9	1 793,4	1 253,4	1 375,5	1 084,1	3 979,8	988,2	1 117,4	
plocha území (ha)	Zemědělská půda	celkem	587,2	821,3	949,3	605,1	690,2	429,5	1 178,5	501,4	445,6
		Orná půda	262,8	771,4	455,5	162,3	344,3	90,7	685,9	84,9	68,3
		Chmelnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-
		Vínice	-	0,1	-	-	-	-	-	-	-
		Zahrada	33,6	27,4	22,3	39,9	19,5	25	60,3	13,4	7,3
		Ovocný sad	3,6	0,2	20,1	3,8	1,6	132,6	6,4	-	3,9
		Trvalý travní porost	287,1	22,2	451,5	399	324,7	181,3	425,9	403,1	366,1
	Nezemědělská půda	celkem	786,8	166,5	844,1	648,3	685,3	654,5	2 801,2	486,8	671,8
		Lesní pozemek	617,3	15,4	686,8	563,7	561,6	509,8	2 541,9	379,9	558,8
		Vodní plocha	8,4	15,4	20,7	3,4	17,7	7,6	18,9	6,7	1,9
		Zastavěná plocha a nádvoří	15,6	30,5	17	8	16	13	41,6	6,9	7
		Ostatní plocha	145,4	105,3	119,6	73,1	90,1	124,2	198,9	93,2	104,1

(Zdroj: Český statistický úřad, Sestavení vlastní tabulky, Veřejná databáze 2021)

3.1.4 Sociokulturní aspekt

Mikroregion Bílé Karpaty se rozkládá na jihovýchodě Moravy ve Zlínském kraji, což je území, do kterého zasahují dvě specifické etnografické kulturní oblasti, a to Moravské Kopanice a Uherskobrodské Dolňácko.

Blízkost Slovenska a hranice historicky vedená mezi Moravou a Uhrami a posléze nově mezi Českou republikou a Slovenskou republikou byl neoddiskutovatelně tvarující vliv tohoto území. Nejen tradiční kulturní propojení, ale i blízké rodinné a příbuzenské vazby, soustředění zájmů pracovních či společenských a dopravní dostupnost Trenčína či Nového Města nad Váhom jsou vlivy, které formovaly tento příhraniční kraj. V minulosti se projevil zde i značný vliv nájezdníků. Vpády nájezdníků přinášely kruté časy pro obyvatelstvo, které bylo mnohdy masakrováno a přeživší odvečeni do otroctví. Místní lidé přišli o všechnu majetek, a i usedlosti a sídla byla obvykle vydrancována, vypleněna a vypálena. Turkotatarské kmemy (Kumáni, Pečeněhové, Tataři, Turci), bočkajovci, kuruci a další zanechali výrazné stopy v historii tohoto mikroregionu. Mnozí nájezdníci zde zanechali i genetické poselství a v místních nářečích stále živé odkazy poukazující na tuto krušnou minulost této krajiny.

Moravské Kopanice tvořené obcemi Lopeník, Starý Hrozenkov, Vápenice, Vyškovec a Žitková jsou kulturně a folklórně svébytnou oblastí s osobitým kulturním a folklórním fondem verbálním (nářečí, písně, pověsti, říkadla) i fyzickým (výšivka, kroj, tradiční výrobky, pokrmy). V tomto kontextu se ve Starém Hrozenkově pravidelně konají Kopaničářské slavnosti, což je již tradiční přehlídka folklórních souborů z České republiky, Slovenské republiky, a i ze světa, neboť se zde objevují soubory z celé Evropy i dalších kontinentů. Letos se jedná s účinkujícími a organizačně se připravuje již 66. ročník těchto slavností, které jsou oslavou bratrství Čechů a Slováků.

Obrázek 1 Užití kopaničářské výšivky

(Zdroj: Foto Helena Michalčíková, vytvořila Bc. Evženie Chovancová ©2021)

Uherskobrodské Dolňácko je tvořené obcemi Uherskobrodská, v případě zkoumaného mikroregionu jde konkrétně o obce Dolní Němčí, Horní Němčí a Slavkov, obce Březová a Strání se řadí sice do Uherskobrodského Dolňácka, ale mají některá specifika a dříve byly tyto obce řazeny do oblasti Kopanic, a to i vlivem používaného nářečí.

Tyto etnografické podoblasti mají svá specifika nejen sociokulturní.

3.2 Místní akční skupiny

Mikroregion Bílé Karpaty ve svém území spojuje dvě části MAS, a to MAS Bojkovsko, prostřednictvím obcí Lopeník, Starý Hrozenkov, Vápenice a Vyškovec, a také MAS Východní Slovácko, prostřednictvím obcí Březová, Dolní Němčí, Horní Němčí, Slavkov a Strání. Výše uvedené MAS mají v prostoru mikroregionu společné hraniční území.

3.2.1 MAS Bojkovska, z. s.

MAS Bojkovska, z. s., které se v rámci území rozkládá v katastrech členských měst a obcí, a to jsou: Město Bojkovice, Obec Hostětín, Obec Komňa, Obec Lopeník, Obec Nezdenice,

Obec Pitín, Obec Rokytnice, Obec Rudice, Obec Starý Hrozenkov, Obec Šumice, Obec Vápenice, Obec Vyškovec, Obec Záhorovice.

Obrázek 2 MAS Bojkovsko

(Zdroj: Mapa územní působnosti MAS Bojkovsko k roku 2021, ©2021)

Členové MAS Bojkovska, z. s. jsou rozděleni do tří skupin dle sektorů, ze kterého pocházejí:

- První skupinou jsou zástupci ze **sektoru soukromého**: Agrofiniš, s.r.o., Chata Jana, s.r.o., Ing. Daniel Volařík, Ladislav Polách, Zemědělské družstvo Bzová – Krhov, Zemědělské podílnické družstvo Nezdenice, družstvo, ZS Pitín, a.s., Chovanec Vladislav, VOP 014, s.r.o., Jaroslav Staník, David Peléšek, Jaroslav Moudřík, Petr Humpola, Ing. Jakub Juriga a Tomáš Jemelka.
- Druhou skupinou jsou zástupci **sektoru neziskového**: Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s., Občanské sdružení Tradice Bílých Karpat, o.s., ZO ČSOP Veronica a Junák-svaz skautů a skautek ČR, středisko Bojkovice.
- Třetí skupinou jsou zástupci **sektoru veřejného**: Město Bojkovice, Obec Hostětín, Obec Komňa, Obec Lopeník, Obec Nezdenice, Obec Pitín, Obec Rokytnice, Obec Rudice, Obec Starý Hrozenkov, Obec Šumice, Obec Vápenice, Obec Vyškovec, Obec Záhorovice, Základní škola T. G. Masaryka Bojkovice a Církevní střední škola pedagogická a sociální Bojkovice.

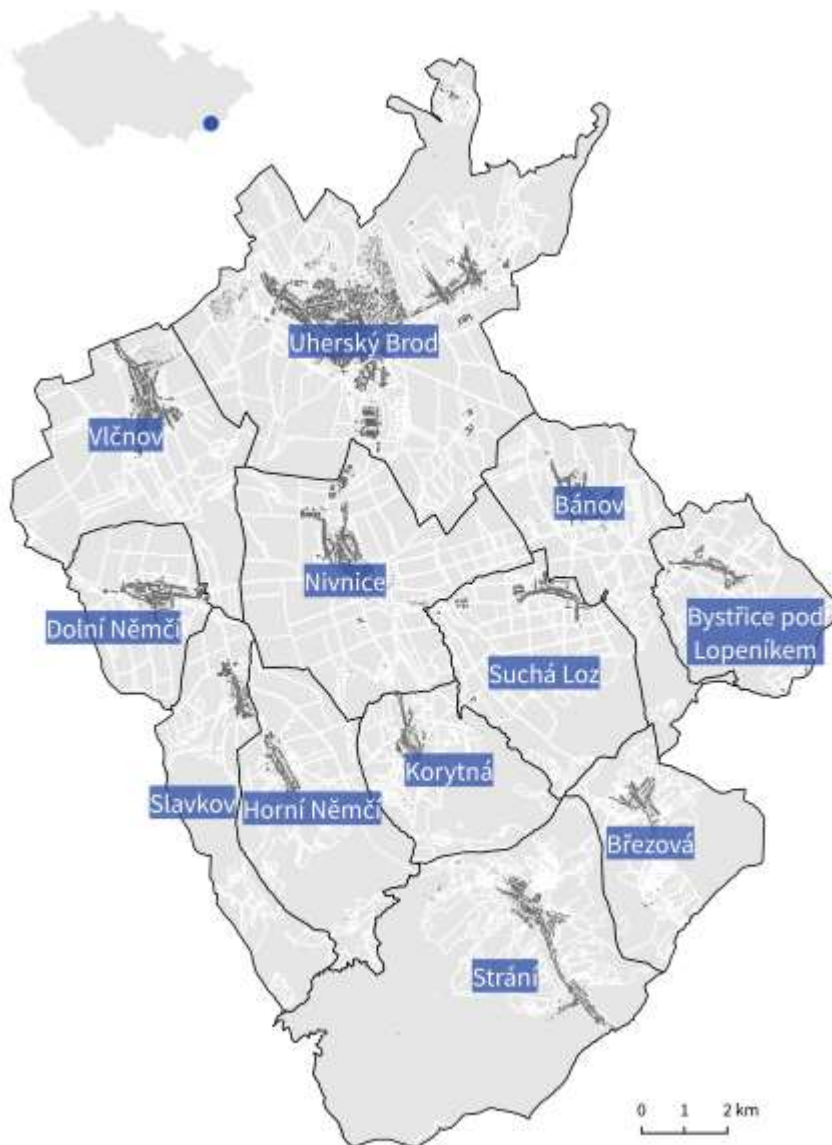
(MAS Bojkovsko, ©2021)

3.2.2 MAS Východní Slovácko, z. s.

Mas Východní Slovácko, z.s., které se rozkládá na katastrálním území členských měst a obcí, a to jsou: Obec Bánov, Obec Březová, Obec Bystřice pod Lopeníkem, Obec Dolní Němčí, Obec Horní Němčí, Obec Korytná, Obec Nivnice, Obec Slavkov, Obec Strání, Obec Suchá Loz, Město Uherský Brod a Obec Vlčnov.

MAS Východní Slovácko seznam členů rozlišuje do sedmi tzv. zájmových skupin, a to:

- **Zájmová skupina č. 1 – Místní samospráva:** Obec Bánov, Obec Březová, Obec Bystřice pod Lopeníkem, Obec Dolní Němčí, Obec Horní Němčí, Obec Korytná, Obec Nivnice, Obec Slavkov, Obec Strání, Obec Suchá Loz, Město Uherský Brod a Obec Vlčnov
- **Zájmová skupina č. 2 – Podnikatelé v zemědělském sektoru:** Agro Okluky, a.s. a Zemědělská akciová společnost Nivnice
- **Zájmová skupina č. 3 – Ostatní podnikatelé mimo zemědělský sektor:** EMIT–CZ sociální podnik, s.r.o., Josef Bujáček, Gabriela Mahdalová a Vladimír Zálešák
- **Zájmová skupina č. 4 – Cestovní ruch:** Juraj Dankanin, Barbora Macková a Jakub Petráš
- **Zájmová skupina č. 5 – Kultura, památky, církve:** Charita Uherský Brod, Nové Slovácko, o.p.s. a Sucholožský občanský spolek
- **Zájmová skupina č. 6 – Sport, mládež, volný čas:** Orel jednota Uherský Brod, Sokol Suchá Loz, z. s., Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Nivnice a Petr Gregárek
- **Zájmová skupina č. 7 – Životní prostředí:** Slovácká dědina, o. s., ČSOP Pantoflíček Slavkov, Hana Vágnerová a Jan Pijáček

Obrázek 3 MAS Východní Slovácko

(Zdroj: Mapa územní působnosti MAS Východní Slovácko, 2021)

Valná hromada MAS Východní Slovácko je složena ze všech členů, některé členy zastupují jejich statutární zástupci, například starostové či jednatele.

MAS má fungující povinné orgány, a to:

- **Programový výbor**, což je rozhodovací orgán MAS, který má 7 členů
- **Výběrová komise**, což je výběrový orgán MAS, který má 9 členů
- **Kontrolní a revizní komise**, což je kontrolní orgán MAS, který má 3 členy

3.3 Mikroprojekt Bílé Karpaty - Javorina

Mikroregion Bílé Karpaty sdružující obce na české straně hranice ve Zlínském kraji a na slovenské straně hranice Společenstvo obcí mikroregionu Javorina, které sdružuje obce v Trenčanském kraji, a to Bzince pod Javorinou, Dolné Srnie, Lubina a Moravské Lieskové. Katastrálně, historicky i kulturně tvoří tyto dva sousedící mikroregiony jednotné a propojené území s úzkými vazbami.

Cílové skupiny byly určeny cílení i náhodní turisté a návštěvníci, zaměstnanci infocenter, obce mikroregionů a jejich obyvatelé a veřejnost.

Hlavní cíl byl vybudovat spolupráci na trvalé bázi v cestovním ruchu, při jeho podpoře, pokračujícím rozmachu a podněcovat silné stránky tohoto území, což bylo členěno do specifických cílů:

- Komplexní nabídka v cestovním ruchu;
- Vytvoření společné značky;
- Navýšit počty turistů v oblasti;
- Zvednout potenciál oblasti pro turisty;
- Upevnit vzájemné vztahy a spolupráci.

Aktivity, které byly v rámci mikroprojektu realizovány:

- Analýza území zaměřená na potenciál cestovního ruchu v přeshraniční oblasti;
- Studie umístění jednotného IS v příhraničních mikroregionech;
- Realizace IS v příhraničních mikroregionech;
- Vytvoření společné grafické “značky” území;
- Školení pracovníků informačních míst o turistických cílech mikroregionů;
- Zpracování a vydání propagačních materiálů;
- Zajištění propagace na veletrzích cestovního ruchu;
- Řízení projektu a setkávání realizačního týmu;

- Společné vyhodnocení realizace mikroprojektu.

Udržitelnost mikroprojektu spočívá v trvání, v pokračování a v uplatňování vytvořených výsledků, v aktualizování vytvořeného systému, zachování intenzity upevňování vztahů a spolupráce ve všech oblastech.

Realizací tohoto mikroprojektu byla zvýšena atraktivita oblasti pro návštěvníky, byla zvýšena publicita oblasti pro potencionální návštěvníky a byla navýšena doba pobytu návštěvníků v oblasti, což vedlo i k ekonomické prospěšnosti pro oblast.

(Mikroregion Bílé Karpaty ©2021)

4 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI V MIKROREGIONU

Obce, které jsou členy mikroregionu, mají prostřednictvím svých představitelů a zastupitelů vůli řešit tuto problematiku a podporovat rozvoj konkurenceschopnosti v rámci řešení aktuálních problémů. Legislativní a byrokratická nepružnost, komplikovanost projektových pravidel, nutnost podílení se na financování projektu značným podílem či dlouhotrvající řízení jsou bariéry, které využití prostředků k podpoře rozvoje konkurenceschopnosti brzdí.

4.1 Současný stav podpory rozvoje konkurenceschopnosti

Mikroregion Bílé Karpaty v současné době uplatňuje dva projekty, které jsou implikovány prostřednictvím MAS Východní Slovácko, ve kterých jsou zapojeny některé z obcí mikroregionu, a také projekt, který se týká nakládání s odpady, kde je působnost po celém území mikroregionu.

Do prvního projektu se z mikroregionu se zapojily obec Březová, obec Horní Němčí, obec Slavkov a obec Strání.

Podpora pracovních příležitostí v Mikroregionu Bílé Karpaty

Cílem projektu je zvýšení zapojení lokálních aktérů Mikroregionu Bílé Karpaty do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech prostřednictvím 5 nově vzniklých pracovních míst a poskytnutím podpory cílové skupině v dané lokalitě.

Zahájení projektu: 1. listopadu 2018

Ukončení projektu: 30. dubna 2020

Zapojené subjekty do projektu:

Obec Březová, Obec Horní Němčí, Obec Slavkov, Obec Strání, Římskokatolická farnost Horní Němčí.

Celkové způsobilé náklady projektu: 1.999.750,- Kč

Podpořených osob: 5

Aktivitty projektu musí spadat do vymezení:

- Zvyšování zaměstnanosti cílových skupin
- Příprava osob z cílových skupin ke vstupu či návratu na trh práce
- Podpora udržitelnosti cílových skupin na trhu práce
- Podpora prostupného zaměstnávání

Územní vymezení:

- Programová oblast a území dopadu: území ČR bez Prahy (**území MAS Východní Slovácko, z.s.**)

Klíčová aktivita č. 1: KA 1 Spolupráce se zástupci zapojených obcí při práci s CS

Klíčová aktivita č. 2: KA 2 Vytvoření nových pracovních míst

Klíčová aktivita č. 3: KA 3 Poradenství

Klíčová aktivita č. 4: KA 4 Vzdělávací kurzy

(Zdroj: Mikroregion Bílé Karpaty ©2021)

Do druhého projektu se zapojily z mikroregionu obec Březová, obec Dolní Němčí, obec Horní Němčí, obec Slavkov a obec Strání.

Podpora pracovních příležitostí II.

Cílem projektu je zvýšení zapojení lokálních aktérů Mikroregionu Bílé Karpaty do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování ve venkovských oblastech prostřednictvím 9 nově vzniklých pracovních míst a poskytnutím podpory cílové skupině v dané lokalitě. Podporou se rozumí především poradenství a vzdělávací kurzy dle potřeb CS. Projektové aktivity napomohou osobám z CS zvýšit si kvalifikaci a rozvinout dovednosti potřebné na trhu práce, což povede k získání či udržení si zaměstnání.

Zahájení projektu: 1. května 2020

Ukončení projektu: 30. června 2022

Zapojené subjekty do projektu:

Obec Březová, Obec Dolní Němčí, Obec Horní Němčí, Obec Slavkov, Obec Strání.

Celkové způsobilé náklady projektu: 4.990.500,- Kč

Podpořených osob: 9

Aktivity projektu musí spadat do vymezení:

- Zvyšování zaměstnanosti cílových skupin
- Příprava osob z cílových skupin ke vstupu či návratu na trh práce
- Podpora udržitelnosti cílových skupin na trhu práce
- Podpora prostupného zaměstnávání

Územní vymezení:

- Programová oblast a území dopadu: území ČR bez Prahy (**území MAS Východní Slovácko, z.s.**)

Klíčová aktivita č. 1: KA 1 Spolupráce se zástupci zapojených obcí při práci s CS

Klíčová aktivita č. 2: KA 2 Vytvoření nových pracovních míst

Klíčová aktivita č. 3: KA 3 Poradenství pro účastníky

Klíčová aktivita č. 4: KA 4 Vzdělávací kurzy

(Zdroj: Mikroregion Bílé Karpaty ©2021)

Zkvalitnění systému pro předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů (projekt spolufinancován EU – Evropským fondem pro regionální rozvoj v rámci OP Životní prostředí)

Předmětem podpory je předcházení vzniku komunálních odpadů na území Zlínského kraje. **Výsledkem projektu je** nákup domácích kompostérů, vratných kelímků a myčky vratných kelímků.

Celkové způsobilé výdaje: 6 806 743,65 Kč (100 %)

Dotace EU: 5 785 732,10 Kč (85 %)

Příspěvek příjemce podpory: 1 021 011,55 Kč (15 %)

Datum zahájení realizace projektu: 03.09.2021

Datum ukončení realizace projektu: 31.07.2022

Řídící orgán: Ministerstvo životního prostředí ČR

Zprostředkující subjekt: Státní fond životního prostředí ČR

Žadatel: Mikroregion Bílé Karpaty

(Zdroj: Mikroregion Bílé Karpaty ©2022)

4.2 Srovnání obcí v mikroregionu z hlediska podpory rozvoje konkurenceschopnosti

Obce Březová, Dolní Němčí, Horní Němčí, Slavkov a Strání se spolupodílely na projektu Podpora pracovních příležitostí, v nynější době se tyto spolupodílí na projektu Podpora pracovních příležitostí II. a projektu Zkvalitnění systému pro předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů.

Obce Lopeník, Starý Hrozenkov, Vápenice a Vyškov se spolupodílí na projektu Zkvalitnění systému pro předcházení vzniku biologicky rozložitelných odpadů.

Výše uvedené srovnání indikuje i velikost jednotlivých členských obcí a jejich příslušnost k MAS Východní Slovácko či k MAS Bojkovsko. MAS Východní Slovácko má větší územní plochu, počet obyvatel a existuje delší dobu, tím má i rozsáhlejší praxi a zkušenosti řešit projekty podpory konkurenceschopnosti, což se nepřímo odráží i v aktivitách obcí mikroregionu, které územně náleží do této MAS.

Snahu představitelů mikroregionu pravidelně organizovat setkání zástupců členských obcí, kde se nejen řeší administrativní a ekonomické záležitosti, ale jedná se i o formu předávání zkušeností a představení příkladů možných řešení situací, problémů a komplikací se kterými se lze setkat, zhatila v minulých letech vládní opatření, ale je snad vše zase na dobré cestě.

5 HLAVNÍ VÝZVY A MOŽNOSTI PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI V MIKROREGIONU

5.1 Hlavní výzvy podpory rozvoje konkurenceschopnosti

Obslužnost veřejné dopravy

Mikroregion Bílé Karpaty se v obslužnosti veřejné dopravy musí spoléhat na veřejnou autobusovou dopravu, neboť v rámci území mikroregionu není železniční síť či splavná vodní cesta. V dřívějších dobách byla autobusová doprava organizována a koordinována na okresní úrovni, avšak nyní je tato veřejná doprava organizována a koordinována krajem.

Místní zaměstnanost

Místní zaměstnanost není v mikroregionu významná, většina ze zaměstnavatelů jsou ve větších sídlech kraje v dojezdové vzdálenosti okolo 20 kilometrů (Uherské Hradiště, Uherský Brod), zde se projevuje přirozená spádovitost k těmto větším sídlům.

Dostupnost veřejných služeb

Dostupnost veřejných služeb se snížila, což souvisí nejen s poklesem populace a velikostí obcí, ale i s neuspokojivou situací v této oblasti, obzvláště ve zdravotnictví a zajištění v oblasti poštovních služeb, neboť Česká pošta zrušila svá nerentabilní zastoupení v obcích s nižším počtem obyvatel a zavedla systém partnerů pošty či poskytování služeb jen v některých větších obcích.

Dostupné bydlení

Dostupné bydlení je v jednotlivých obcích radikálně odlišné, což souvisí s velikostí obce a prioritami obcí. Snaha o dostupné bydlení v rámci podpory vlastní výstavby či alespoň v rámci podpory výstavby inženýrských sítí naráží na bariéru financování a byrokracie. Stoupající ceny realit a celková situace na hypotéčním trhu, včetně omezení, nedovoluje všem zájemcům o bydlení zajistit vlastní bydlení.

Cestovní ruch

Cestovní ruch se zdárně rozvíjí a mění se i jeho status ze sezonní záležitosti na celoroční. Mikroregion má co nabídnout a některé nabídky mikroregionu v této oblasti se staly i v poslední době velmi módní a populární.

5.2 Možnosti podpory rozvoje konkurenceschopnosti

Možnosti, které mikroregion má či které může užívat a které není schopen plně využívat či jejich dopad skutečně ovlivnit lze rozdělit do dvou základních skupin, a to na skupinu kladných možností a skupinu záporných možností. **Kladné možnosti** prospívají mikroregionu a umožňují mikroregionu užitek či výhodu. **Záporné možnosti** snižují či omezují užitek mikroregionu či znevýhodňují mikroregion.

Příroda a krajinné uspořádání mikroregionu jsou unikátní, lze je řadit do skupiny kladných možností tohoto mikroregionu. Přírodní krásy, klid, čistý vzduch, udržování tradic, folklór a tajemno jsou devizou mikroregionu, která láká možné návštěvníky do tohoto mikroregionu. Popularita mikroregionu se mimo jiné odráží ve zvyšování cen realit k rodinné i individuální rekreaci. Negativní hlediskem oproti uvedené možnosti je odlehlost a snížená dostupnost bydlení v mikroregionu, vzhledem ke vzrůstajícím cenám nemovitostí, což lze považovat i za zápornou možnost.

5.3 Shrnutí hlavních výzev a možností

Hlavní výzvy a možnosti mikroregionu jsou převážně řešeny na úrovni členských obcí. Některé projekty jsou realizovány prostřednictvím MAS. Tato strategie úzce souvisí s územním charakterem a rozdělením do dvou MAS. Společné projekty přeshraniční spolupráce jsou realizovány jednotně prostřednictvím mikroregionu.

Hlavní výzvy a možnosti mikroregionu jsou závislé na zdrojích a prostředcích, které jsou získány, na množství odvedené práce administrativní i přímé fyzické představitelů mikroregionu i jednotlivých členských obcí a na hodinách osobního času věnovaných dobrovolně za odměnu nevalnou či žádnou.

6 POZOROVÁNÍ A ROZHOVORY

6.1 Pozorování

Pozorování bylo provedeno v průběhu roku 2021 mezi obyvateli a návštěvníky mikroregionu.

6.1.1 Metoda pozorování

Metodou pozorování bylo zvoleno zúčastněné pozorování, vzhledem k možnostem a osobní znalosti prostředí.

6.1.2 Vyhodnocení pozorování

Výsledky pozorování korespondují se zjištěními a získanými daty z rozhovorů. Tento kontext je zřejmý zvláště v případech dostupnosti bydlení a zajištění veřejných služeb. Snaha představitelů i obyvatel obcí však naráží na nedostatečnou kapacitu inženýrských sítí, přístupových komunikací, nereálných cen nemovitostí, byrokratickou a časově náročnost v řízení o stavební povolení a často nesmyslné požadavky CHKO při realizaci staveb,

6.2 Rozhovory

Účelem rozhovorů vedených pro potřeby této diplomové práce bylo v rámci primárních zdrojů dat zodpovědět, které výzvy, možnosti, bariéry a problémy jsou pro mikroregion a jeho členy důležité a určující, jak se ohlížejí do minulosti a jak vidí budoucnost.

6.2.1 Metoda rozhovorů

Metodou rozhovorů byla zvolena forma polostrukturovaného rozhovoru. Tato metoda byla zvolena z důvodu možnosti volnějšího toku myšlenek, názorových proudů účastníků a možná přítomnost konstruktivní kritiky minulých rozhodnutí či zvolených procesních a realizačních cest subjektů i mikroregionu. Otázek bylo respondentům kladeno minimum, záměrem bylo, aby respondenti hovořili spontánně, nenuceně a bezprostředně k tématu. Rozhovory byly na základě domluvy tazatele a respondentů anonymizovány.

6.2.2 Realizace rozhovorů

Rozhovory byly realizovány v časovém rozmezí dvou údobí, a to na jaře roku 2021 a v měsících leden až duben 2022. Respondenti účastníci se rozhovorů byli vybráni

na základě jejich přímé souvislosti a vztahu s mikroregionem Bílé Karpaty. Jednalo se o zástupce členských obcí a představitele mikroregionu, což bylo stanoveno jako kritérium výběru respondentů rozhovorů.

6.2.3 Vyhodnocení rozhovorů

Realizované rozhovory přinesly množství dat, které po vyhodnocení lze rozčlenit do několika okruhů vyhodnocených odpovědí.

Hlavní výzvy, které se dotýkají přímo existence mikroregionu a členských obcí jsou opatření a projekty, které napomohou udržet produktivní populaci a poskytnou této populaci kvalitní životní podmínky. Dostupnost bydlení a dostupnost veřejných služeb jsou jádrem odpovědí k této problematice. K udržení mladých rodin a lidí v produktivním věku jsou toto zásadní garance pro setrvávání. Vliv obslužnosti veřejné dopravy a vliv místního zaměstnávání jako hlavní výzvy jsou okrajovým problémem, a to z důvodu vlastnictví automobilů, což je považováno jako jedna z nezbytností, protože poučení z minulých dob, kdy vysoké omezení dopravní obslužnosti a změna struktury zaměstnavatelů produktivní populaci donutily vyřešit tento problém výše uvedeným vlastnictvím automobilů. Zaměstnanost jako taková je v členských obcích vysoká, a proto nevidí respondenti v nezaměstnanosti výzvu, bariéru či problém.

Možnosti, které jsou kladné z hlediska mikroregionu se jeví respondentům přírodní krásy, poloha částečně v CHKO Bílé Karpaty, čistota ovzduší, tradice, folklór, kulturní akce pravidelně konané v obcích mikroregionu, naučné trasy a turistická oblíbenost. Záporné možnosti se respondentům jeví omezení vyplývající ze začlenění části mikroregionu do CHKO, převážná většina návštěvníků jsou jednodenní výletníci z dostupných měst, zastaralost a nízká úroveň ubytovacích kapacit, nízká informovanost návštěvníků o mikroregionu a nízká návštěvnost turistů ze zahraničí (nejsou zahrnováni návštěvníci ze Slovenska). Mikroregion se zasloužil o vybudování informačních tabulí poblíž turisticky zajímavých tras a míst. Informační středisko mikroregionu, tak zvané Infocentrum, provozuje za podpory mikroregionu webové stránky, kde informuje o aktivitách a akcích v jednotlivých obcích mikroregionu.

Bariéry, které brání rozvoji či omezují rozvoj mikroregionu jsou dle respondentů jsou nevyhovující stav komunikací, nízký počet vhodných parkovacích míst, neochota podnikatelů v cestovním ruchu spolupracovat s mikroregionem i s územní samosprávou, byrokratická náročnost při čerpání z fondů EU, neúspěšnost žádostí z těchto fondů, nízká

míra investičních objemů do podpory cestovního ruchu a nedostatek finančních prostředků na realizaci opatření a kroků ke zvyšování atraktivity pro produktivní populaci. Jednou z mnoha bariér rozvoje mikroregionu je i značná rozlehlost a nesourodost mikroregionu. Další bariérou se jeví, že menší obce nejsou schopny ze svého rozpočtu zajistit dostatečný objem financí na spoluúčast při rozsáhlejších projektech, ač je tato spoluúčast obvykle okolo 10 až 15 procent z celkového investičního rámce. Zde se projevuje i bariéra rozdělení mikroregionu do dvou MAS.

Problémy, které vznikají nezávisle na vůli představitelů a obyvatel mikroregionu jsou dle respondentů pokles obyvatelstva v produktivním věku a odliv pracovních sil do měst v blízkém okolí, stárnutí populace mikroregionu, narůstající nezodpovědnost a neukázněnost návštěvníků, což se projevuje vstupováním do zakázaných míst, odhazováním odpadků či rozdělováním ohňů. Dále je alarmujícím znakem i stoupající agresivní chování a gradující vandalismus návštěvníků mikroregionu, což se projevuje nerespektováním soukromého i veřejného vlastnictví, sběrem chráněných rostlin či vjezdem do míst, kde to není povoleno a parkováním bez ohledu na vše. Tyto problémy úzce souvisí s vysokými náklady na udržení čistoty území, odklizení odpadků a nápravy způsobených škod, které jsou mnohdy nevratné.

7 NÁVRH PODPORY ROZVOJE KONKURENCESCHOPNOSTI

Návrh podpory rozvoje konkurenceschopnosti v mikroregionu vychází z provedeného šetření, které probíhalo na základě vlastní zkušenosti, formou pozorování a formou rozhovorů, a to v rámci triangulace a verifikace získaných dat.

7.1 Charakteristika návrhu

Návrh projektu na podporu konkurenceschopnosti mikroregionu Bílé Karpaty s názvem „Zažij Bílé Karpaty“ se zaměřuje na zvýšení počtu návštěvníků a podporu cestovního ruchu, od čehož se odvíjí zvýšení zaměstnanosti v mikroregionu, a to převážně v sektoru služeb.

Základní myšlenkou návrhu je zvýšení odborných znalostí a dovedností pracovníků infopointů, které jsou v přímé souvislosti s mikroregionem, což by mělo vést k vyšší informovanosti a spokojenosti potenciálních i reálných návštěvníků mikroregionu. Směr této myšlenky se ubírá k významné oblíbenosti mikroregionu, a tím i k návratům návštěvníků.

Mikroregion nabízí širokou škálu přírodních krás, tradic, folklóru a svěbytné kultury, a proto jsou důležitou součástí podpory konkurenceschopnosti kvalifikované a kompetentní lidské zdroje. Snaha o dokonalý informační servis poskytující potřebné údaje návštěvníkům ze všech koutů naší republiky i světa.

7.2 Cíl návrhu

Cílem návrhu je podpořit návštěvnost mikroregionu a nabídnout možnost okružní návštěvy po všech obcích mikroregionu pro pěší, cyklisty i automobilisty, a to prostřednictvím komplexního informačního servisu. Kurs, který je návrhem, poskytne odpovědným pracovníkům a zájemcům znalosti a schopnosti k předání požadovaných informací a zodpovězení otázek souvisejících s mikroregionem návštěvníkům a zvýšení povědomosti o mikroregionu a jeho možnostech poskytovat vyžití pro návštěvníky.

7.3 Cílové skupiny návrhu

Návštěvníci mikroregionu, obce mikroregionu, podnikatelé mikroregionu a obyvatelé mikroregionu. Návštěvníci získají dokonalý informační servis, obce možnost zvýšit svůj příjem do veřejného rozpočtu, podnikatelé zvýšit svůj zisk a obyvatelé zvýšenou příležitost uplatnění na trhu práce.

7.4 Analýza návrhu

Celková analýza návrhu z pohledu nákladů, času, rizik a personálu přispívá k optimálnímu řešení návrhu a vede k realizaci návrhu.

7.4.1 Časová analýza

Celková časová dotace návrhu projektu činí 24 učebních hodin (učební hodinou se rozumí klasická školní učební hodina 45 minut), přičemž jde o kurz rozdělený do tří osmihodinových bloků.

Tabulka 20 Harmonogram kurzu

Bloky kurzu	Pátek	Sobota	Neděle
08:00 – 08:45	Zahájení	Legislativa	Historie mikroregionu
08:45 – 09:30	Legislativa	Historie mikroregionu	Trasy a turistické body
09:45 – 10:30	Historie mikroregionu	Tradiční řemesla	Folklór
10:30 – 11:15	CHKO Bílé Karpaty	Tradiční řemesla	Ukázka folklóru
12:00 – 12:45	Fauna Bílých Karpat	AOPK ČR	Ochutnávka tradičních pokrmů
12:45 – 13:30	Trasy a turistické body	Flóra Bílých Karpat	Tradiční řemesla
13:45 – 14:30	Tradiční zemědělství	Trasy a turistické body	Test a evaluace
14:30 – 15:15	Eko a Biozemědělství	Informační tabule	Ukončení

(Vlastní zpracování)

7.4.2 Personální analýza

Personální zajištění návrhu bylo předjednáno a v případě realizace lze využít služeb lektorů s odborným vzděláním. Organizační, administrativní a logistické problémy budou řešeny odpovědnou osobou pověřenou představiteli mikroregionu a dobrovolníci se postarají o zpracování dokumentace, součinnost při organizačních, administrativních a logistických záležitostech. O spolupráci a spoluúčast budou požádány i obě MAS a členské obce.

7.4.3 Financování návrhu

Financování návrhu zajistí mikroregion. Zpracování zadání a projektových podkladů pro vyřízení dotací zajistí kompetentní osoba mikroregionu. S požadavkem na finanční spoluúčast se vyzvou obě MAS a členské obce mikroregionu. Návrh podpory konkurenceschopnosti zařadíme jako kurz vzdělávací, a proto možnosti financování na realizaci z dotačních programů kraje, z dotačních titulů Národního plánu obnovy

a z Evropského sociálního fondu. Případně budou vyzváni a požádáni místní podnikatelé o možný sponzorský dar či dárcovství jednotlivců.

7.4.4 Riziková analýza

Rizika mají negativní dopad na návrh, přičemž riziko může zvyšovat náklady, bránit plnění časových harmonogramů i úplně zabránit splnění vytyčených cílů. Omezení rizik přispívá k hladké realizaci, dodržení harmonogramu realizace a snižuje vznik možných dodatečných nákladů na realizaci návrhu.

Prvotním rizikem je odmítnutí návrhu či části návrhu odpovědným kolektivním orgánem, čímž možnost realizace padá a návrh se změní dle připomínek či se od jeho realizace upustí.

Dalším rizikem jsou problémy, které mohou nastat v oblasti financování. Při eliminaci rizika při realizaci návrhu ve financování lze uplatnit diferenciací financování či smluvně, eventuálně jiným typem dohody zajistit případné dofinancování z rozpočtu mikroregionu či jiného subjektu, pokud nastanou nepředvídatelné komplikace v této oblasti.

Rizikem se jeví i nedostatečná propagace a reklama návrhu. Zabránit tomuto typu rizika lze důslednou informační kampaní. Zde je třeba, kvůli vyššímu věkovému průměru populace, využít i fyzické prostředky (plakáty, letáky a místní rozhlas).

Riziko nezájmu, nevole pokračovat či odmítnutí absolvování dalšího kroku lze eliminovat i výše uvedenou formou informační kampaně. Dalším počinem při eliminaci tohoto typu rizika může být i zpětná vazba a evaluace, což jsou zbraně na zlepšení procesu a vyloučení chybných kroků a nevhodných rozhodnutí.

Riziko časového zpoždění či nedodržení harmonogramu lze eliminovat svědomitou přípravou a plánováním, vhodnou rezervou časové dotace, důsledným dodržováním harmonogramu a okamžitým řešením nastalých komplikací při plnění plánu a harmonogramu.

7.5 Shrnutí návrhu

Předložený návrh se zabývá jedním z možných témat podpory konkurenceschopnosti. Evropská unie, naše republika, kraje i obce zařazují podporu konkurenceschopnosti do svých strategických plánů a vyčleňují nemalé prostředky na realizaci a plnění programů s těmito strategiemi rozvoje souvisejícími.

Jednotlivé obce ve svých strategických plánech na období v blízké budoucnosti pamatují na aktivity a investice, které mají za cíl podporu kvality života v obcích, a tím i podporu konkurenceschopnosti obce. Cestovní ruch má v těchto strategických plánech rozvoje výraznou roli, neboť cestovní ruch v mikroregionu je vzhledem k historii, tradicím, folklóru, krajině a přírodě nezastupitelnou položkou při podpoře jeho konkurenceschopnosti. Rozvoj cestovního ruchu přináší podnikatelské příležitosti, pracovní místa, příjmy do veřejného rozpočtu, a tím i možnost realizace dalších projektů a investic do rozvoje.

V nynější podobě je systém informačních center nedostačující. Mikroregion má ve Strání, v prostorách knihovny, informační centrum obsazené jednou pracovní silou. Obce poskytují informace návštěvníkům prostřednictvím svých obecních úřadů, knihoven či mají samostatně vedená informační střediska. Návrh předložený v této diplomové práci má za cíl pracovníky těchto informačních bodů posílit, vytvořit pro ně informační podporu a rozšířit jejich znalosti a dovednosti. Návrh má zvýšit povědomost a přispět k vyšší informovanosti návštěvníků. Návrh má být prostředkem, který návštěvníky utvrdí v přesvědčení, že vracet se opakovaně a detailněji prozkoumávat tento mikroregion je znamenitý nápad a stojí opravdu za námahu a trochu toho nepohodlí.

Strategie Zlínského kraje 2030 uvádí, že počet návštěvníků ze zahraničí má Zlínský kraj nejnižší z celé republiky, v návštěvnosti mu náleží devátá příčka a desátá příčka v ubytovacích kapacitách z našich krajů. (Strategie Zlínského kraje 2030 © 2022)

Tyto údaje jsou alarmující, zejména v případě opravdu podnětného a nádherného území, kterým mikroregion bezesporu je.

Získané znalosti a dovednosti při absolvování kurzu lze uplatnit nejen při výkonu činnosti pro mikroregion, ale i v soukromém či profesním životě. Vše nelze řešit virtuálně, stále je zde potřeba využívat tradiční prostředky pro fungování tohoto světa, a to včetně komunikace mezi lidmi z očí do očí.

ZÁVĚR

Podpora regionální konkurenceschopnosti v našich končinách je částečně koncipována a zaměřována i na rozvoj cestovního ruchu. Cestovní ruch nejen, že bývá leckdy v sezoně významným odvětvím zaměstnávajícím pracovní síly, ale bývá i leckde výrazným přispěvatelem do veřejného rozpočtu i se promítá do zisků podnikatelů. Cílem koncepcí rozvoje cestovního ruchu je snaha získat návštěvníky nejen na jeden den, ale na vícero dní. Delší pobyt návštěvníků sebou nese větší příležitosti poskytovat služby z oblasti stravování, ubytování a průvodcovství, a tím zajistit v regionu vyšší zaměstnanost, vyšší příjem zaměstnanců i vyšší míru příležitostí pro podnikání a obecný prospěch všem.

Nelze opomenout v závěru této diplomové práce těžkosti a náročnosti dnešní doby. Koronavirová pandemie a s ní související vládní opatření nemilosrdně zasáhly společnost celé planety, a to bohužel s vysoce negativním důrazem na ekonomickou a sociální sféru. Následná bezprecedentní agrese Ruska vůči Ukrajině vyvolala krizi opětovně v celé společnosti a bohužel opět a zase ve sféře ekonomické a sociální další prohloubení a o to strašnější, že pozbývá ze strany Ruska rozměr lidství a soudnosti. V konfrontaci s válkou a její krutostí se zdá jiné konání člověka nicotné, avšak z pohledu budoucnosti nutné. I narůstající energetická krize není jen hrozbou, ale i příležitostí. Příležitostí odpoutat se od fosilních paliv a vykročit vstříc plně obnovitelným zdrojům energií. Technologie tohoto typu získávání energií mají neuvěřitelný potenciál a Česká republika má kapacity se zapojit a účastnit se.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BERNARD, Josef, ed. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010. ISBN 978-80-7330-187-3.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace*. Vyd. 2., přeprac. a rozš. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1974-3.

FIALA, Petr, Ondřej KRUTÍLEK a Markéta PITROVÁ. *Evropská unie*. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2018. ISBN 978-80-7325-450-6.

FRAŇKOVÁ, Eva. *Lokální ekonomiky v souvislostech, aneb, Produkce a spotřeba z blízka*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7740-9.

KREJČÍ, Tomáš. *Regionální rozvoj: teorie, aplikace, regionalizace*. V Brně: Mendelova univerzita, 2010. ISBN 9788073754143.

MEJSTRŮ, Michal, ed. *Rámeček Strategie konkurenceschopnosti*. Praha: Úřad vlády České republiky, Národní ekonomická rada vlády (NERV), 2011. ISBN 978-80-7440-050-6.

MELECKÝ, Lukáš a Michaela STANÍČKOVÁ. *Soudržnost a konkurenceschopnost vybraných zemí a regionů Evropské unie*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2015. ISBN 978-80-248-3838-0.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.

PETRŮJ, Michal. *Programy a strategie v regionálním rozvoji: studijní opora*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 978-80-7375-749-6.

PETRŮJ, Michal. *Programy a strategie v regionálním rozvoji: studijní opora = Programs and strategy of regional development : study book*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014. ISBN 978-80-7509-044-7.

VYSKOT, Ilja. *Udržitelný rozvoj regionu: pracovní kolokvia*. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2013. ISBN 978-80-7375-780-9.

WOKOUN, René, Pavel MATES a Jaroslava KADERÁBKOVÁ. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.

WOKOUN, René. *Konkurenceschopnost regionů Evropské unie a České republiky*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, 2012. ISBN 978-80-7414-534-6.

Internetové zdroje

Akční plán SRR 21-22, ©2021. *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. [cit. 2021-07-11]. Dostupné z: <https://www.smocr.cz/Shared/Clanky/9947/ap-srr-21-22.pdf>

Bílé Karpaty, © 2021. *Centrála cestovního ruchu Východní Moravy o.p.s* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://www.vychodni-morava.cz/lokalita/7>

Bílé Karpaty, ©2021. *Moravske-Karpaty.cz* [online]. [cit. 2021-07-30]. Dostupné z: <http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/geomorfologie/bile-karpaty/>

Centrum pro regionální rozvoj České republiky, © 2021. *Centrum pro regionální rozvoj České republiky* [online]. [cit. 2021-06-18]. Dostupné z: <https://www.crr.cz/kontaktujete-nas/uvodni-stranka/o-nas/>

Co je to regionální politika?, ©2021. *Evropská komise* [online]. [cit. 2021-06-13]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/policy/what/investment-policy/

ČESKO, 2000a. Zákon č. 128/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky 15. května 2000 roč. 2000*. Praha, částka 38. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO, 2000b. Zákon č. 129/2000 Sb., ze dne 12. dubna 2000 o krajích (krajské zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky 15. května 2000 roč. 2000*. Praha, částka 38. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-129>

ČESKO, 2000c. Zákon č. 211/2000 Sb., ze dne 21. června 2000 o Státním fondu podpory investic. In: *Sbírka zákonů České republiky 21. července 2000 roč. 2000*. Praha, částka 64. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-211>

ČESKO, 2000d. Zákon č. 248/2000 Sb., ze dne 29. června 2000 o podpoře regionálního rozvoje. In: *Sbírka zákonů České republiky 9. srpna 2000 roč. 2000*. Praha, částka 73. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>

Český statistický úřad [online]. Praha [cit. 2021-06-12]. Dostupné z: <https://www.czso.cz>
Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>

Dotace pro nestátní neziskové organizace 2021, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-07-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/dotace-pro-nestatni-neziskove-organizace/dotace-pro-nestatni-neziskove-organizace-2021>

EVROPSKÁ UNIE, 2005. *NAŘÍZENÍ RADY (ES): č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV)*. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, Nařízení Rady (ES), ročník 2005, řada L číslo 277, svazek 48. ISSN 1725-5074. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:32005R1698&from=CS#d1e2925-1-1>

EVROPSKÁ UNIE, 2012. *SFEU: Smlouva o fungování Evropské unie (konsolidované znění)*. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Brusel, ročník 2012, řada C číslo 326, svazek 56. ISSN 1725-5163. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT>

Index regionální konkurenceschopnosti 2019, ©2021. *Evropská komise* [online]. [cit. 2021-06-30]. Dostupné z: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/Regional-Competitiveness-Index-2019/363v-4uq6/>

Index regionální konkurenceschopnosti, ©2021. *Evropská komise* [online]. [cit. 2021-06-13]. Dostupné z:

https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/

Inovace předmětu teorie regionálního rozvoje: Studijní opora pro kombinované studium, ©2013. *Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně* [online]. [cit. 2022-04-03] Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/27382/RSR_CR.pdf;sequence=1

IROP 2021-2027, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-06-13]. Dostupné z: <https://irop.mmr.cz/cs/irop-2021-2027>

Kolektiv CES VŠEM, VŠEM: *Konkurenční schopnost České republiky 2013–2014*. Praha: Odborné nakladatelství VŠEM, 2015. 108 s. ISBN 978-80-87839-50-8. Dostupné z: https://www.cesvsem.cz/data/data/ces-soubory/monografie/Konkurencni_schopnost_CR_1314.pdf

Komunitně vedený místní rozvoj, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-06-13]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/ud-typy/uzemni-dimenze-2021/integrované-nastroje/clld>

Malý lexikon obcí České republiky – 2020, ©2020. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2021-06-08]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2020>

Mapa územní působnosti 21+, ©2021. *Bojkovsko* [online]. Bojkovice: MAS Bojkovska [cit. 2021-06-26]. Dostupné z: <http://www.bojkovsko.cz/scldd-21/mapa-uzemni-pusobnosti-21.html>

MAS Východní Slovácko, © 2021. *MAS Východní Slovácko, z.s.* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://www.masvychodnislovacko.cz/inpage/predstaveni-mas/>

Mikroprojekt, ©2021. *Mikroregion Bílé Karpaty* [online]. [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: <https://www.bile-karpaty.cz/mikroprojekt-eu/>

Mikroregion Bílé Karpaty, ©2021. *Mikroregion Bílé Karpaty* [online]. [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: <https://www.bile-karpaty.cz/>

Moravské Kopanice, © 2016. *Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s.* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://www.iskopanice.cz/region/moravske-kopanice>

Národní dotace, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-07-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace>

Návrhy legislativy pro období 2021-2027, ©2021. *Dotace EU* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/navrhy-legislativniho-narizeni>

Oficiální stránky obce Březová © 2021. *Obec Březová* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.obecbrezova.cz/>

Oficiální stránky obce Dolní Němčí © 2021. *Obec Dolní Němčí* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.dolni-nemci.cz/>

Oficiální stránky obce Horní Němčí © 2021. *Obec Horní Němčí* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.horninemci.cz/>

Oficiální stránky obce Lopeník © 2021. *Obec Lopeník* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://obec-lopenik.cz/>

Oficiální stránky obce Slavkov © 2021. *Obec Slavkov* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.obecslavkov.cz/>

Oficiální stránky obce Starý Hrozenkov © 2021. *Obec Starý Hrozenkov* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.staryhrozenkov.cz/>

Oficiální stránky obce Strání © 2021. *Obec Strání* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.strani.cz/>

Oficiální stránky obce Vápenice © 2021. *Obec Vápenice* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.vapenice.cz/>

Oficiální stránky obce Vyškovec © 2021. *Obec Vyškovec* [online]. [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.vyskovec.cz/>

Organizační struktura MAS Východní Slovácko, © 2021 *MAS Východní Slovácko, z.s.* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://www.masvychodnislovacko.cz/inpage/organizacni-struktura-mas/>

Podpora a rozvoj regionů, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-07-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu>

Program Podpora bydlení pro rok 2021, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-07-11]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-bydleni/program-podpora-bydleni-pro-rok-2021>

Programy období 2021-2027, ©2021. *Dotace EU* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/programy>

Regionální rozvoj, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-06-13].

Rozvoj venkova, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-06-13].

Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/ud-typy/stara-ud/rozvoj-venkova>

Slovník pojmů, ©2021. *Dotace EU* [online]. [cit. 2021-07-05]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/ostatni/dulezite/slovník-pojmu>

Smlouva o vytvoření svazku 2007, ©2021. *Krajský úřad Zlínského kraje* [online]. [cit. 2021-07-29]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/mikroregion-bile-karpaty-cl-2779.html>

Státní fond podpory investic, ©2021. *Státní fond podpory investic* [online]. [cit. 2021-07-11]. Dostupné z: <https://sfpi.cz/sfpi/>

Strategie regionálního rozvoje 2021+, ©2021. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 2021-06-13]. Dostupné z: <https://mmr.cz/getmedia/58c57a22-202d-4374-af5d-cbd8f9454adb/SRR21.pdf.aspx?ext=.pdf>

Strategie rozvoje Zlínského kraje 2030 © 2019. *Zlínský kraj* [online]. [cit. 2022-04-23]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/strategie-rozvoje-zlinskeho-kraje-2030-cl-4623.html>

TRHLÍNOVÁ, Zuzana, 2015. *Lokální a regionální rozvoj* [online]. [cit. 2021-06-3]. Dostupné z: <https://slideplayer.cz/slide/3645751/>

Závěrečný účet MBK 2020, ©2021. *Mikroregion Bílé Karpaty* [online]. [cit. 2021-07-31]. Dostupné z: https://www.bile-karpaty.cz/wp-content/uploads/2018/04/ZU_zprava.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CLLD	Community-led Local Development (Komunitně vedený lokální rozvoj)
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
SMO	Svaz měst a obcí
SRR	Strategie regionálního rozvoje
UNESCO	The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu)

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Užití kopaničářské výšivky	46
Obrázek 2 MAS Bojkovsko	47
Obrázek 3 MAS Východní Slovácko.....	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Hodnoty RCI pro NUTS CZ.....	17
Tabulka 2 Hodnoty RCI pro NUTS CZ07.....	18
Tabulka 3 Počet obyvatel a katastrální výměra v jednotlivých obcích.....	35
Tabulka 4 Počet obyvatel v jednotlivých obcích k 31.12. 2011.....	37
Tabulka 5 Počet obyvatel v jednotlivých obcích v roce 2021.....	37
Tabulka 6 Průměrný věk v jednotlivých obcích k 31.12. 2011.....	38
Tabulka 7 Celkový přírůstek/úbytek obyvatel v jednotlivých obcích k roku 2011.....	38
Tabulka 8 Demografická data v jednotlivých obcích 2021.....	38
Tabulka 9 Počet dokončených bytů 2011.....	39
Tabulka 10 Počet dokončených bytů 2021.....	39
Tabulka 11 Ekonomické subjekty v jednotlivých obcích v roce 2011.....	40
Tabulka 12 Ekonomické subjekty v jednotlivých obcích v roce 2021.....	40
Tabulka 13 Počet ekonomických subjektů dle sektorů v jednotlivých obcích 2011.....	41
Tabulka 14 Počet ekonomických subjektů dle sektorů v jednotlivých obcích 2021.....	41
Tabulka 15 Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích v roce 2011.....	42
Tabulka 16 Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích v roce 2021.....	42
Tabulka 17 Nezaměstnanost v jednotlivých obcích v roce 2021.....	43
Tabulka 18 Využití půdy dle jednotlivých obcí v roce 2011.....	44
Tabulka 19 Využití půdy dle jednotlivých obcí v roce 2021.....	44
Tabulka 20 Harmonogram kurzu.....	62